

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Kimmo Puputti

Kryptovarojen verotus sijoitustoiminnassa

Vertailu luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön välillä

Laskentatoimen ja rahoituksen akateeminen yksikkö
Talousoikeuden Pro gradu -tutkielma
Kauppatieteiden maisteriohjelma

Vaasa 2026

VAASAN YLIOPISTO**Laskentatoimen ja rahoituksen akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Kimmo Puputti
Tutkielman nimi:	Kryptovarojen verotus sijoitustoiminnassa : Vertailu luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön välillä
Tutkinto:	Kauppätieteiden maisteri
Oppiaine:	Talousoikeus
Työn ohjaaja:	Juha Lindgren
Valmistumisvuosi:	2026
Sivumäärä:	82

TIIVISTELMÄ:

Kryptovarot ovat olleet tavallisen sijoittajan sijoitusportfolioissa vasta lyhyen ajan verrattuna perinteisempiin sijoitustuotteisiin. Kuitenkin suosio kryptovaroja kohtaan sijoitustuotteena on kasvanut, ja enenevässä määrin sijoittajat laittavat pääomiaan kiinni kryptovarioihin. Tutkielman tarkoitus on ollut selvittää, kuinka kryptovarojen verotus eroaa luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön välillä. Nämä erot syntyvät siitä, että luonnollista henkilöä verotetaan lähtökohtaisesti tuloverolain mukaan, ja osakeyhtiötä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan. Tarkasteluun on otettu etenkin kryptovarojen osto- ja myyntitoiminnan verotus, sekä kryptovarojen louhinnan verotus. Tutkielmassa on käytetty sekä lainopillisen tutkimuksen, että oikeusvertailevan tutkimuksen menetelmiä toisiaan täydentäen. Tutkielman lainopillisessa analyysissä on hyödynnetty oikeuslähteinä, lakeja, Euroopan unionilta tulevaa sääntelyä, oikeuskäytäntöä, verotuskäytäntöä, oikeuskirjallisuutta, sekä muita sallittuja oikeuslähteitä, jotka joko taustoittavat aihealuetta, tai selvittävät verotuksellisesti relevantein osin kryptovarojen teknistä luonnetta.

Tutkielman johtopäätöksissä käy ilmi, että kryptovarojen osto- ja myyntitoiminnan verotus, sekä kryptovarojen louhinnan verotus sisältävät verotuksellisia eroja riippuen siitä, harjoitetaanko toimintaa osakeyhtiön kautta, vaiko luonnollisena henkilönä. Tutkielman perustavanlaatuisena oletuksena on ollut, että luonnollinen henkilö verotetaan tuloverolain mukaan, ja osakeyhtiö elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan. Verotukselliset erot on havaittu olevan esimerkiksi hankintameno-olettaman vähentämismahdollisuudessa, sillä osakeyhtiön verotuksessa on mahdollista vähentää ainoastaan todelliset hankintamenot. Merkittävänä erona osakeyhtiön ja luonnollisen henkilön verotuksessa voidaan havaita olevan osto- ja myyntitoiminnassa silloin, kun käydään kauppaa kryptojohdannaisilla. Verotuskäytännössä on katsottu, ettei luonnollinen henkilö voi miltään osin vähentää kryptovarajohdannaisesta aiheututta menetystä verotuksessaan, kun taas osakeyhtiöllä sanotun kaltainen menetys on vähennyskelpoinen. Louhinnan osalta erot tulevat kulujen vähennyskelpoisuudesta ja siitä, millä tasolla kulu tulee verotuksessa näyttää vähennyskelpoiseksi. Tutkielmassa on todettu, että luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön verotuksessa on kryptovarojen osto- ja myyntitoiminnan, sekä louhinnan verotuksessa eroja oikeudellisen muodon suhteen. Siksi verovelvollisen on hyvä miettiä jo etukäteen ennen toiminnan aloittamista, mikä oikeudellinen muoto sopii parhaiten juuri hänen sijoitustoiminnalleen.

AVAINSANAT: kryptovarot, tuloverotus, elinkeinotulon verotus, luonnollinen henkilö, sijoitustoiminta

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Tutkimusaiheen valinnasta	6
1.2	Tutkimuskysymykset ja metodit	10
1.3	Tutkielman rajaukset	11
2	Kryptovarojen luonne vero-oikeudessa	13
2.1	Kryptovarojen määritelmä yleisesti	13
2.2	Hajautettu tilikirja	15
2.3	Konsensusmekanismit ja DLT	16
2.4	Omaisuusreferenssitokenit	16
2.5	Sähköisen rahan tokenit	16
2.6	Hyödyketokenit	17
2.7	Virallisen valuutan määrittely	17
2.8	Varojen määritelmä	18
2.9	Kryptovarot omaisuutena	19
2.9.1	Kryptovarot omaisuutena tuloverotuksessa	19
2.9.2	Kryptovarot omaisuutena elinkeinotulon tuloverotuksessa	25
3	Kryptovarot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa	29
3.1	Luonnollisen henkilön verotus	29
3.2	Luonnollisen henkilön tulon ja menon jaksottaminen	30
3.3	Kryptovarojen luovutusvoitot ja -tappiot	32
3.4	Kryptovarajohdannaisten verotus	47
3.5	Kryptovarojen staking ja louhinta	50
4	Kryptovarojen verotus osakeyhtiön elinkeinotoiminnan tulona	57
4.1	Kirjanpidon ja verotuksen suhde	57
4.2	Kryptovarojen osto- ja myyntitoiminta	58
4.3	Kryptovarojen louhinta	64
4.4	Kulut ja menetykset elinkeinotulon verottamisessa	65
5	Vertaileva analyysi verokohtelusta	67

Lyhenteet

DAC	Directive on Administrative Co-operation, Hallinnollisen yhteistyön direktiivi.
DLT	Distributed Ledger Technology node, Hajautetun tilikirjan teknologia.
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
EVL	Laki elinkeinotulon verottamisesta 360/1968
EY	Euroopan yhteisö
FIFO	First in, first out
Hao	Hallinto-oikeus
HE	Hallituksen esitys
KHO	Korkein hallinto-oikeus
OTC	Over the counter
OYL	Osakeyhtiölaki 624/2006
PL	Suomen perustuslaki 731/1999
POS	Proof of stake
POW	Proof of work
TVL	Tuloverolaki 1532/1992
UTXO	Unspent Transaction Output, Käyttämätön transaktiotulos
VML	Laki verotusmenettelystä 1558/1995

1 Johdanto

1.1 Tutkimusaiheen valinnasta

Tämän tutkielman aihe valikoitui käsittelyyn useista eri syistä. Tutkielma käsittelee otsikon mukaisesti kryptovarojen verotusta. Kryptovaroja käsittelevä aihe valikoitui osittain siitä syystä, että kryptovarot ovat sijoituskohteena nostaneet suhteellisen lyhyessä ajassa mielenkiintoaan sijoittajien keskuudessa¹, sekä niihin sijoittaminen on tullut erinäisten palvelujen myötä tavallisille sijoittajalle helpommin saavutettavaksi. Voidaan jopa todeta, että kryptovaroista on tullut, tai niistä on tulossa perinteisempien sijoitustuotteiden rinnalle kilpaileva sijoitustuote^{2 3}. Siihen nähden, että kyseessä on suhteellisen suosittu sijoitustuote⁴, on verotuksellista oikeuskirjallisuutta kovin vähän.

Koska oikeuskirjallisuutta on aiheeseen liittyen vähän, voidaan aihe nähdä varsin vähäisesti systematisoituna aiheena vero-oikeudellisesti. Näin ollen on perusteltua ja toivottua tuottaa lisää oikeudellista tutkimusta, sekä oikeudellista kirjallisuutta kryptovarojen verotuksesta. Kryptovarojen vero-oikeudellisesta systematisoinnista on hyötyä lähes kaikille niille sijoittajille, jotka pyrkivät saamaan omaisuudelleen tuottoa kryptovaroja hyödyntäen. Samoin oikeudellisesta systematisoinnista voivat hyötyä myös verotuksen parissa työskentelevät verotuksen ammattilaiset.

Kryptovaroista keskusteltaessa on kryptovarojen rinnalla käytetty varmasti monia eri termejä. Verotuksessa yleisesti ennen ”kryptovara” -käsitteen yleistymistä on puhuttu virtuaalivaluutoista⁵. Esimerkiksi Verohallinnossa käytettävänä terminä käytetään

¹ ks. Nordic Blockchain Association ja K33 Research (2025) Finnish Crypto Adoption Survey s.6, jossa todetaan, että kryptovaroja omisti vuonna 2025 yhteensä 526 213 suomalaista, joka oli yli 225 000 kappaletta enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

² ks. Nordic Blockchain Association ja K33 Research (2025) Finnish Crypto Adoption Survey

³ ks. myös Määttä, I. (2026) Kuka omistaa kryptovaroja Suomessa? s.4.

⁴ ks. Finanssivalvonta (2025) Kryptovarot, jonka mukaan kryptovaroja käytetään yleisimmin sijoitustarkoitukseen.

⁵ ks. Hasa, J. (2024) Virtuaalivaluuttojen verotuksesta kryptovarojen automaattiseen tietojenvaihtoon. Vero-opintopäivät. Suomen verotarkastajat SVT ry aikakausjulkaisu. s.141. Hasa toteaa, että historiassa kryptovaroista on käytetty ”virtuaalivaluutta” -käsitettä.

kryptovara -käsitettä. Tämän käytettävän käsitteen valinta käy ilmi muun ohessa esimerkiksi Verohallinnon syventävien vero-ohjeiden päivityksistä.⁶ Virtuaalivaluutta on käsitteenä siinä mielessä mielenkiintoinen, että itse käsite viittaa valuuttaan, joka on virtuaalisesti käytettävissä. Yhtäältä ainakin kryptovarojen yhtenä tavoitteena onkin joidenkin ajatusten mukaan ollut syrjäyttää perinteiset keskuspankkivetoiset valuutat vaihdannan välineenä.⁷ Todettakoon jo selkeyden vuoksi tässä vaiheessa tutkielmaa, että tässä tutkielmassa käsitteenä tullaan ensisijaisesti käyttämään kryptovara -käsitettä, ellei ole jostain muusta syystä perusteltua käyttää käsitteenä esimerkiksi virtuaalivaluutta tai token -käsitettä. Käsitteet tullaan määrittelemään tarkemmin myöhemmin tutkielmassa.

Verotuksessa sekä vero-oikeudessa että praktiikassa on viimekädessä kyse voimassa olevan verolainsäädännön soveltamisesta, sillä onhan perustuslaintasolla säädetty verotuksen lakisidonnaisuuden vaatimuksesta.^{8 9} Näin on selvää, että kryptovarojen verotusta koskevien kysymysten käsittelijöillä, missä yhteydessä tahansa tulee olla riittävä vero-oikeudellinen osaaminen myös yleisellä tasolla.

Kryptovarojen olemassaolo perustuu lohkoketjuteknologiaan. Lohkoketjuteknologia on suhteellisen uusi teknologia¹⁰. Kryptovarojen verotuksen hahmottaminen edellyttää myös osaltaan lohkoketjuteknologian ja kryptovaroihin liittyvän muun teknologian tuntemusta. Edellä mainittujen osa-alueiden hallitsemisen lisäksi kryptovarojen verotus vaatii ainakin pienissä määrin sijoitustoiminnan tai elinkeinotoiminnan tuntemusta, mikäli kryptovaroilla harjoitetaan edellä sanottuja toimintoja. Kaarlo Tuori mainitsi teoksessaan *Oikeuden ratio ja voluntas* oikeustieteen kaksoiskansalaisuuden luonteesta

⁶ vrt. Verohallinnon syventävä ohje ”Virtuaalivaluuttojen verotus” dnro (VH/5083/00.01.00/2019) ja tämän ohjeen myöhemmin korvannut ohje ”Kryptovarojen verotus” (dnro VH/3057/00.01.00/2025), jolloin myös ohjeen sisällä systemaattisesti käytetty käsite muuttui virtuaalivaluutasta kryptovaraan.

⁷ ks. Sapkota. N, (2022) Essays on the New Blockchain-Based Digital Financial Market : Risks and Opportunities.

⁸ ks. Myrsky. M, Svensk. N, (2016) Vero-oikeuden oppikirja s.52–57

⁹ Perustuslain (731/1999) 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla.

¹⁰ ks. Sapkota. N, (2022) Essays on the New Blockchain-Based Digital Financial Market : Risks and Opportunities. Johdanto, jonka mukaan lohkoketjuteknologia kehitettiin vuonna 1991

siinä, että oikeus on luonteeltaan yhtäältä tieteellistä ja muodostaa tieteen avulla oikeusteoreettisen järjestelmän, mutta toisaalta oikeus on käytännön praktiikassa normatiivinen väline.¹¹

Yhteenvedona edellisestä voidaan tiivistää, että kryptovarojen verotuksen voidaan ajatella sen sisältävän ainakin kolme keskeistä ominaispiirrettä, jotka tulee hallita tunteakseen kryptovarojen verotuksen kokonaisuutena. Yhtenä tulee tuntea verotuksellinen oikeusnormisto, toisena tulee tuntea kryptovaroihin liittyvä teknologia, ja kolmantena tulee tuntea sijoitustoiminnan tai elinkeinotoiminnan luonne ja tunnusmerkit, sekä osata soveltaa näitä osa-alueita saumattomasti yhteen, sillä ne eivät ole toisistaan irrallisia. Tämä kuvastaa Kaarlo Tuorin näkemystä oikeuden tai oikeustieteen kaksoiskansalaisuuden roolista, sillä kryptovarojen verotuksen tunteminen vaatii käytännön soveltamisessa muutakin kuin pelkän verolainsäädännön tuntemuksen.

Edellä esitettyyn perustuen voidaan katsoa, että kryptovarot kaipaavat yhä enemmän oikeusdogmaattista tutkimusta ja muuta vero-oikeustieteellistä kontribuutiota. Kryptovaroihin liittyvät oikeus ja -tulkintaohjeet ovat jokseenkin pirstaleisia. Moneen kryptovaroihin liittyvään oikeuskysymykseen löytyy vero-oikeudellinen kannanotto ainoastaan Verohallinnon syventävistä ohjeista. Verohallinto on syventävissä ohjeissaan ottanut kantaa kryptovarojen osalta uusiin ilmiöihin silloinkin, kuin esimerkiksi oikeuskirjallisuudessa kryptovaroja ei olla niin laajasti, jos ollenkaan käsitelty, ainakaan eksoottisimpien kryptovarapalvelutyyppien osalta. Verohallinnon lakisääteisiin tehtäviin kuuluu Verohallinnosta annetun lain (503/2010, Laki Verohallinnosta) 2 §:n 2 momentin mukaisesti edistää oikeaa ja yhdenmukaista verotusta, jolloin Verohallinto on katsonut tämän lakisidonnaisen vaatimuksen täyttämiseksi velvollisuudekseen antaa ohjausta muun ohessa kirjallisten syventävien vero-ohjeiden muodossa.

¹¹ ks. Kaarlo Tuori (2007) Oikeuden ratio ja volutas s.18

Verohallinnon ohjeet ovat oikeuslähdeopin mukaisesti sallittuja oikeuslähteitä, joista käy ilmi, kuinka Verohallinto tulkitsee voimassa olevaa verolainsäädäntöä. Verotusratkaisun ennakoitavuuden takia on tärkeää, että Verohallinnon näkemys käy ilmi ohjeesta, mutta vero-oikeudellisesti Verohallinnon ohjeet eivät ole lakisidonnaisuuden periaatteen mukaisesti velvoittavaa oikeutta, jolloin pelkästään Verohallinnon ohjeilla ei voida perustella oikeudellisia ratkaisuja.¹²

Kryptovarajien verotus on nähty kansainvälisesti veroriskiseksi verotuksen osa-alueeksi. Tästä kertoo esimerkiksi se, että Euroopan unionin neuvosto on antanut neuvoston direktiivin (EU 2023/2226, jatkossa myös ”DAC8”). Kyseisessä direktiivissä on kyse kryptovaratransaktioiden raportointivelvollisuudesta, joka koskee ETA-alueen kryptovarapalveluntarjoajia. Näille kryptovarapalveluntarjoajille muodostuu velvollisuus DAC8:n perustuen raportoida muun ohessa kryptovaratransaktiot viranomaisille.

Verovelvolliset ilmoittavat niukasti kryptovaratuulojaan verotukseensa. Kryptovaraja on kuvattu myös otolliseksi instrumentiksi verojen kiertämistä ajatellen. Muun ohessa näiden syiden perusteella kryptovaratapahtumien tiedonantovelvollisuuteen on haluttu puuttua ylikansallisella tasolla DAC8-direktiivin avulla.¹³ Laajat tiedonantovelvollisuudet ovat aiheuttaneet myös huolta oikeusturvan toteutumisesta. Useat vero-oikeuden asiantuntijat ovat nähneet mahdollisen oikeusturvariskin siinä, jos tiedonantovelvollisilta vaaditut tiedot eivät ole esimerkiksi riittävän tarkkarajaisesti pyydetty.¹⁴

Näin ollen myös tämän nyt puheena olevan aiheen valikoituminen tutkielman aiheeksi on yhtä lailla perusteltua, sillä aiheen mielenkiintoisuutta lisää se, ettei kryptovaroihin liittyen ole kovin paljoa vakiintuneita oikeudellisia kannanottoja. Aiheeseen liittyen ei

¹² ks. Nykänen, P (2020) Verohallinnon ohjeet käytännön verotuksen ja vero-oikeudellisen tutkimuksen oikeuslähteenä. s.619–624. Verotus 5/2020. Asiantuntija-artikkeli

¹³ ks. Hasa, J. (2026) s.4. Verotus 1/2026. Asiantuntija-artikkeli

¹⁴ ks. Lindgren, J. (2025) Ennakollisen oikeusturvan takeet verotuksessa. s.63. Vero-opintopäivät. Aikakausjulkaisu. Suomen Verotarkastajat SVT ry.

tarvitse siis ottaa tutkittavakseen välttämättä sellaisia kysymyksiä, jotka ovat jo muun ohessa oikeuskirjallisuudessa systemoitu kattavasti.

Toisaalta oikeuslähteiden vähyys liittyy siihen, että joihinkin kryptovaroihin liittyviin kysymyksiin ei ole saatavilla muuta oikeuslähdeopin mukaista kannanottoa, joka olisi sallittua oikeuslähdettä vahvempi oikeuslähde oikeuslähdeopin mukaisessa hierarkiassa. Siten moni vero-oikeudellinen kannanotto on täytynyt johtaa vero-oikeuden rakenteesta ja systematiikasta. Monesti, ja aivan perustellusti sellaiset vero-oikeudelliset kirjoitukset saavat kritiikkiä, jotka perustuvat pitkälti Verohallinnon syventäviin ohjeisiin. Kuitenkin on todettava, että mikäli Verohallinto on ainoa taho, joka on ottanut asiaan kantaa ja antanut ohjeen muodossa kirjallisen tulkintasuosituksen asiassa, on selvää, että tämä näkemys täytyy vähintäänkin noteerata osana omaa oikeudellista näkemystä ja argumentaatiota.

1.2 Tutkimuskysymykset ja metodit

Tämä pro gradu -tutkielma vastaa seuraaviin tutkimuskysymyksiin.

1. Miten kryptovaroilla suoritettavasta osto- ja myyntitoiminnasta, sekä louhinnasta saatu tulo verotetaan luonnollisella henkilöllä ja osakeyhtiöllä ?
2. Sisältääkö kryptovarojen osto- ja myyntitoiminnan tai louhinnan verotus keskeisiä eroavaisuuksia riippuen toiminnan oikeudellisesta muodosta ?

Ennen kaikkea edellä esitettyihin tutkimuskysymyksiin on etsitty vastauksia tutkielmassa oikeusdogmatiikan keinoin. Oikeusdogmatiikalla tarkoitetaan voimassa olevan oikeuden systematisointia.¹⁵ Tutkielmassa etenkin luvut 2–4 sisältävät oikeuden systematisointia, joka voidaan mieltää oikeusdogmaattiseksi lähestymiseksi aiheeseen.

¹⁵ ks. Hirvonen, A. (2011). Mitkä metodit? : opas oikeustieteen metodologiaan. s. 20–22

Viimeinen, eli viides luku tässä tutkielmassa on enemmän oikeusvertailua tai oikeusdogmaattista vertailua sen osalta, sisältääkö osakeyhtiön harjoittama kryptovaratoiminta ¹⁶ verotuksellisia eroja sen suhteen, harjoitetaanko toimintaa luonnollisen henkilön vai osakeyhtiön kautta. Oikeusvertailu menetelmänä sisältää yhtäläisyyksiä myös mm. yhteiskuntatieteellisiin menetelmiin.¹⁷ Kirjoittaja ei ole voinut olla samaistumatta Jaakko Husan näkemykseen siitä,¹⁸ että kirjoittajana tuntee olevansa selityksen velkaa siitä, miksi, ja millä tavalla oikeusvertailua metodologisesti hyödynnetään.

Oikeusvertailulle ei voida asettaa säännönmukaista kehystä sille, miten oikeusvertailu tulee toteuttaa.¹⁹ Oikeusvertailu toteutetaan tapauskohtaisesti. Oikeusvertailuun otettu näkökulma voidaan liittää myös muihin oikeustutkimukseen liittyviin näkökulmiin.²⁰ Tässä tutkielmassa oikeusvertailu tehdään kryptovaratoiminnan verotuksen osalta osakeyhtiön ja luonnollisen henkilön välillä. Oikeusvertailu toimii siis osana oikeusdogmaattista tutkimusta.

1.3 Tutkielman rajaukset

Tutkielma käsittelee kryptovarojen verotusta Tuloverolain mukaisessa verotuksessa, sekä Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisessa verotuksessa. Tutkielmassa ei käsitellä kryptovarojen arvonlisäverotusta miltään osin. Lisäksi tutkielma käsittelee lähinnä niitä tilanteita, joissa luonnollisen henkilön tuloverotuksessa kryptovaroilla harjoitettu sijoitustoiminta koskettaa tuloverolain mukaisen tulolähteen tuloa. Sen sijaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain tulonlähteen tulona verotettavan kryptovaratulon verotusta luonnollisen henkilön näkökulmasta ei ainakaan pääosin tulla käsittelemään.

¹⁶ Kirjoittaja viittaa kryptovaratoiminnalla kryptovarojen osto- ja myyntitoimintaan, että kryptovarojen louhintaan.

¹⁷ ks. Hirvonen, A. (2011). s.54

¹⁸ ks. Husa, J. (2017). Oikeusvertailun metodit globalisoituvassa maailmassa. s. 1088–1089. Lakimies

¹⁹ ks. Husa, J. (2017). s.1089

²⁰ ks. Husa, J. (2017). s.1089

Osakeyhtiöiden verotuksen osalta käsitellään osakeyhtiön harjoittaman kryptovarakaupankäynnin verottamista elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan. Lisäksi rajausta osakeyhtiön osalta on rajattu sellaisiin yhtiöihin, jotka harjoittavat pääosin kryptovarakaupankäyntiä, kryptovarojen louhintaa tai tavoittelevat muulla tavalla taloudellista hyötyä kryptovaroilla. Kryptovarojen käyttöä maksuvälineenä elinkeinotoiminnassa ei tulla käsittelemään.

Tutkielmassa ei käsitellä kansainvälisen verotuksen soveltamistilanteita. Kryptovarojen verotusta koskevat erityistilanteet käsitellään niiltä osin, kun erityiskysymykset sisältävät jo etukäteisesti tunnistetun mahdollisuuden eroavaisuudesta verokohtelussa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja tuloverolain välillä, jolloin verotuksellisia eroja voisi syntyä käytännössä samasta tulosta lähinnä sillä erolla, mikä sattuu olemaan tulonsaajan oikeushenkilöllisyys. On kuitenkin huomattava, että edellä kerrottu rajausta perustuu oletamaan.

Tutkielman tarkastelu on pyritty pitämään luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön välisenä. Tämä on tarkoittanut kirjoitusprosessissa myös sitä, että tutkielmassa on tehty lähtökohtainen oletus siitä, että osakeyhtiön saaman tulon verottamiseen sovelletaan elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia. Vastaavasti on tehty oletus, että luonnollisen henkilön verottamisesta, että luonnollisen henkilön verotuksessa sovelletaan tuloverolakia. Ilman edellä tehtyjä rajausoletuksia tutkielmassa jouduttaisiin tarkastelemaan toiminnan luonteen vaikutusta verotukseen, ja tekemään rajanvetotulkintoja esimerkiksi tulonhankkimistoiminnan ja elinkeinotoiminnan välillä. Kirjoittaja ei näe tutkimusaiheen kannalta mielekkääksi jakaa tutkielman painopistettä edellä sanottuihin rajanvetotilanteisiin.

2 Kryptovarojen luonne vero-oikeudessa

2.1 Kryptovarojen määritelmä yleisesti

Oikeuskirjallisuudessa virtuaalivaluutan on määritelty tarkoittavan lohkoketjuteknologian avulla luotua digitaalista arvoyksikköä, jota voidaan käyttää vaihdantavälineenä.²¹ Kryptovaroihin liittyviä käsitteitä on kattavasti määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa 3 artiklassa (EU 1114/2023). Kyseessä on määritelmäkappale kyseisen asetuksen osalta. Määritelmäkappaleessa on määritelty kryptovaroja koskevia määritelmiä, etenkin omaisuusreferenssitokenien ja sähkörahatokenien osalta.

Tässä tutkielmassa käytetään lähtökohtaisesti käsitettä ”kryptovara”. Tutkielman käsittelyyn valittu määritelmä on perusteltu siitä syystä, että samaan määritelmään on muun ohessa Verohallinto tukeutunut tämän tutkielman kirjoitushetken mukaisesti tuoreimmassa kryptovarojen verotuksesta annetussa syventävässä vero-ohjeessa²². Tuloverojärjestelmä tuntee myös kryptovaran käsitteenä, vaikka tuloverolaissa maininta kryptovaroista on ollut kirjattuna suhteellisen lyhyen ajan. Hallituksen esityksen²³ mukaisesti eduskunta hyväksyi lakiehdotuksen tuloverolain (TVL, 1992/1535) 47 §:n 4 momentin muuttamisesta siten, että myös kryptovarot katsotaan luovutetun siinä järjestyksessä kuin ne ovat hankittu, mikäli verovelvollinen ei muuta näytä.

Edellä kerrotun lakimuutoksen taustalla on luultavasti ollut Korkeimman hallinto-oikeuden päätös²⁴, jossa A oli vaatinut kryptovaratulosten luovutusvoittojen ja tappioiden laskennassa sovellettavan keskihintamenetelmää. Korkein hallinto-oikeus linjasi, että tuloverojärjestelmän johdonmukaisuuden mukaan laskennassa on

²¹ ks. Lehtimäja, A. (2022) Virtuaalivaluuttojen verotus. Verotus-lehti. Asiantuntija-artikkeli. s.71

²² Verohallinto 2025

²³ Hallituksen esitys HE 84/2025 vp. 4.1.2

²⁴ ks. KHO 2024:123

sovellettava FIFO-periaatetta. FIFO-periaatteen soveltamisesta kryptovarojen verotukseen kerrotaan tarkemmin tutkielman myöhemmissä kappaleissa.

Hallituksen esityksen ²⁵ mukaisella eduskunnan hyväksymällä lakimuutoksella kryptovarot tulivat legalitermiksi myös tuloverolainsäädännössä, sillä kryptovaroihin viitattiin omana käsitteenään tuloverolaissa lakimuutoksen takia ensimmäisen kerran. Tätä aiemmin ei tuloverolaissa ole ollut mainintaa kryptovaroista. Verohallinnon kryptovaroja koskevaa uusinta vero-ohjetta aikaisemmassa vero-ohjeessa ²⁶ käytetty käsite ”virtuaalivaluutta” ei sen sijaan ole legalitermi, vaikkakin virtuaalivaluutta käsitteenä on itsessään perusteltu käsite kuvaamaan kryptovaroja, kuten Bitcoineja. Korkein hallinto-oikeus muun ohessa ratkaisussaan (KHO 2024:123) käyttää käsitteenä virtuaalivaluutta.

Vaikka kaikkia tässä luvussa määriteltyjä käsitteitä ei mainita tulevissa luvuissa tässä tutkielmassa, on kirjoittaja nähnyt aiheelliseksi käsitteiden avaamisen siitä huolimatta. Tämä on katsottu perustelluksi siitä syystä, että tässä luvussa (2. luku) esitetyt määritelmät auttavat lukijaa hahmottamaan kryptovarojen vero-oikeudellista kokonaisuutta ja etenkin kryptovarojen omaisuusluonnetta. Lisäksi seuraavat määritelmät toimivat tietona sille, millaisia erilaisia tokeneita ²⁷ voi olla, ja mitkä tokeneista kuuluvat saman yläkäsitteen alle.

Kryptovaralla tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklain 5 kohdan mukaan ”*arvon tai oikeuden digitaalista edustajaa, joka pystytään siirtämään ja tallentamaan sähköisesti käyttäen hajautetun tilikirjan teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa*”. Edellä sanotun artiklan 2 kohdan mukaan hajautetulla tilikirjalla tarkoitetaan määritelmän sanamuodon mukaan ”*tietorekisteriä,*

²⁵ HE 84/2025 vp

²⁶ Verohallinto 2020

²⁷ Token eli ”rahake” ks. esimerkiksi Hasa, J. (2024) s. 146, jossa esimerkiksi valuuttarahakkeet (cryptocurrencies) määritellään sellaiseksi virtuaalivaluutaksi sen alkuperäisessä merkityksessä.

jossa säilytetään tiedot liiketoimista ja joka jaetaan joukolle DLT-verkon solmuja ja synkronoidaan niiden välillä konsensusmekanismia käyttäen”.

Jatkossa tullaan käsittelemään kryptovaroihin liittyviä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklan mukaisia tämän aiheen kannalta olennaisia määrittelyjä. Suuri osa määrittelyistä tullaan tässä luvussa avaamaan sanamuodon mukaisesti, kuten ne ovat direktiiveissä ja asetuksissa ilmaistu. Oikeuslähdeopillisesti direktiiveillä ja direktiivejä tarkentavilla asetuksilla on vahva oikeuslähdeopillinen asema²⁸. Direktiivit pyritään implementoimaan jäsenvaltioiden kansallisiin lainsäädäntöihin. Nyt puheena oleva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU 1114/2023) on implementoitu Suomen kansainväliseen lainsäädäntöön kryptovarapalveluiden tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetulla lailla (402/2024).

Verotuksen toimittaminen on perustuslaintasoisella säännöksellä säädetty lakisidonnaiseksi. Veroista säädetään lailla²⁹. Lakisidonnaisuuden periaate korostaa lain sanamuodon mukaista tulkintaa mm. analogiakiellon takia³⁰. Näin ollen on perusteltua ottaa käsitteet annettuina, jotta varmistetaan se, että myös edempänä tätä tutkielmaa noudatetaan vero-oikeudellisia tulkintoja lakisidonnaisuusperiaatteen mukaisesti. Riskinä oman määritelmän johtamisessa direktiivissä tai asetuksessa määrittelystä sanamuodosta on se, että kerrotun kaltainen menettely voi olla omiaan muuttamaan määritelmää niin, ettei oma määritelmä enää täsmää laissa annetun määritelmän kanssa. Tämä riski pyritään eliminoimaan käyttämällä sananmukaisia määrittelyjä.

2.2 Hajautettu tilikirja

Hajautetulla tilikirjalla tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklain 2 kohdan mukaan *”tietorekisteriä, jossa säilytetään tiedot liiketoimista ja joka jaetaan joukolle DLT-verkon solmuja ja synkronoidaan niiden välillä*

²⁸ ks. Määttä, T, Paso, M, (2025) Johdatus oikeudellisen ratkaisun teoriaan s.18

²⁹ ks. Perustuslaki (731/1999) 81 §:n 1 momentti

³⁰ ks. Hirvonen, A, (2011) s.40

konsensusmekanismia käyttäen” Kyseessä on käytännössä siis se ekosysteemi, jonka päälle kaikki kryptovaroilla käytävä kaupankäynti ja muu liikenne on rakennettu.³¹

2.3 Konsensusmekanismit ja DLT

Konsensusmekanismeilla tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklan 3 kohdan mukaan ” sääntöjä ja menettelyjä, joita soveltaen saavutetaan DLT-verkon solmujen välinen yhteisymmärrys liiketoimen validoinnista” Sanotun artiklan 1 kohdan mukaan hajautettu tilikirja ja DLT toimivat synonyyminä, ja tarkoittavat sellaista teknologiaa, jolla voidaan mahdollistaa ja ylläpitää hajautettujen tilikirjojen käyttöä.

2.4 Omaisuusreferenssitokenit

Omaisuusreferenssitokenilla tarkoitetaan sellaisia kryptovaroja, joilla pyritään säilyttämään vastaava arvo sen referenssinä olevaan varallisuuteen.³² Esimerkiksi ERC-20 lohkoketjupohjainen PAXG tokenin referenssinä kullan hinta, jolloin PAXG:n hinnanmuutos peilaa yksi yhteen kullan hinnanmuutoksen kanssa.³³

2.5 Sähköisen rahan tokenit

Sähköisen rahan token vastaa ominaisuuksiltaan omaisuusreferenssitokenia, mutta sähköisen rahan tokenin referenssivarana, on jonkin virallisen valuutan, kuten yhdysvaltojen dollarin arvo. Esimerkiksi USDC kryptovara peilaa dollarin arvoa, jolloin yksi USDC on vaihdettavissa yhteen Yhdysvaltojen dollariin ja toisinpäin yksi yhteen vaihtosuhteella.³⁴

³¹ ks. Keskitalo, K. (2022) s.2

³² ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklan 6 kohdan määritelmä.

³³ ks. Paxos Gold White Paper <https://www.paxos.com/pax-gold>

³⁴ ks. USDC. The mighty US dollar. Made even more powerful.

2.6 Hyödyketokenit

Hyödyketokenien tarkoituksena on mahdollistaa pääsy tiettyihin tuotteisiin tai palveluihin.³⁵ Yhtenä esimerkkinä hyödyketokenista voidaan pitää BAT-tickerillä noteerattavaa kryptovaraa. Basic Attention Token (BAT) on Brave verkkoselaimen kannustinjärjestelmä selaimen käyttäjille. Käytännössä selaimen käyttäjän katsoessa mainoksia, saa selaimen käyttäjä palkkioksi ajastaan BAT-tokeneita.³⁶

2.7 Virallisen valuutan määrittely

Virallisella valuutalla sanalla sanoen tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklan 8 kohdan mukaan *”keskuspankin tai muun rahaviranomaisen liikkeeseen laskemaa jonkin maan virallista valuuttaa”*. Toisin sanoen asetuksen mukaan virallisen valuutan tulee täyttää kaksi edellytystä samanaikaisesti. Virallisen valuutan tulee olla keskuspankin tai rahaviranomaisen liikkeelle laskema, sekä jonkin maan virallinen valuutta. Määrittelyssä on hyvin tärkeää, että edellä sanotut ehdot toteutuvat samanaikaisesti, sillä esimerkiksi El Salvadorissa Bitcoin on maan yksi virallisista valuutoista.³⁷ Verotus ja oikeuskäytännössä³⁸ jokainen kryptovaran käyttötapahtuma realisoi luovutusvoiton tai -tappion verotuksen luonnollisen henkilön verotuksessa. Tämä tulkinta perustuu osin siihen, että kyseessä ei ole virallinen maksuväline.

Mikäli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) mukaiseksi määritelmäksi riittäisi se, että kyse olisi jonkin maan virallisesta valuutasta, eikä viralliselle valuutalle olisi keskuspankin tai rahaviranomaisen liikkeellelaskemisvelvoitetta siihen, että valuutta voitaisiin katsoa asetuksen mukaan

³⁵ ks. (EU 1114/2023) 3 artikla

³⁶ ks. <https://basicattentiontoken.org>

³⁷ ks. Ylen artikkeli <https://yle.fi/a/3-11977100>

³⁸ ks. KHO 2019:42 ja Verohallinnon syventävän ohjeen ”Virtuaalivaluuttojen verotus” (dnro VH/5083/00.01.00/2019) kohdan 1.2. määritelmä. Edellä sanottujen lähteiden mukaan virtuaalivaluutta ei ole virallinen valuutta. Tämän takia jokainen virtuaalivaluutan tai kryptovaran käyttötapahtuma realisoi luovutusvoiton verotuksen.

viralliseksi valuutaksi, saattaisi verotus- ja oikeuskäytännössä syntyä tulkintaongelmia esimerkiksi euron ja bitcoinin välisissä vaihdoissa. Puutteellisin määrittelyin kyse olisi kahden virallisen valuutan välisestä vaihdosta, eli valuutan vaihdosta. Tällainen määrittely olisi omiaan synnyttämään epäsymmetristä verokohtelua eri kryptovarojen välille, jolloin osa vaihdoista realisoisi kurssivoiton tai -tappion verotuksen, ja osa taas luovutusvoiton tai -tappion verotuksen.³⁹ EVL:n mukaisessa verotuksessa tuloslaskelmassa tuottona esitetyt kurssivoitot ovat verovuoden tuottoa, ja kurssitappiot verovuoden tappiota.⁴⁰

2.8 Varojen määritelmä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 1114/2023) 3 artiklan 14 kohdan mukaan varoilla tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU 2015/2366) 4 artiklan 25 alakohdassa määriteltyjä varoja. Sanotussa alakohdassa varat määritellään siten, että varalla tarkoitetaan *”seteleitä ja metallirahaa, tilirahaa tai direktiivin 2009/110/EY 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyä sähköistä rahaa”*. Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman direktiivin (EY 2009/110) 2 artiklan 2 alakohdan mukaan sähköisellä rahalla tarkoitetaan *”sähköisesti tai magneettisesti tallennettua rahallista arvoa, joka ilmenee liikkeeseenlaskijaan kohdistuvana saatavana, joka on laskettu liikkeeseen vastaanotettuja varoja vastaan direktiivin 2007/64/EY 4 artiklan 5 kohdassa määriteltyjä maksutapahtumia varten ja jonka muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskija itse ottaa vastaan”*

Edellä mainituissa maksutapahtumissa on kyse Direktiivin EY (2007/64) 4 artiklan 5 kohdan mukaan *”maksajan tai maksunsaajan käynnistämää toimenpidettä, jossa on kyse varojen asettamisesta käytettäväksi, siirtämisestä tai nostamisesta maksajan ja maksunsaajan välisistä velvoitteista riippumatta”*.

³⁹ ks. Verohallinnon syventävä ohje Omaisuuden luovutusvoitot ja tappiot- luonnollisen henkilön tuloverotuksessa (dnro VH/2188/00.01.00/2026) kohta 8.11.

⁴⁰ ks. EVL (360/1968) 5 §:n 12 kohta ja 26 §:n 1 momentti

Edellä kerrotun perusteella voidaan katsoa, että varoilla tarkoitetaan perinteistä käteistä, jota voi säilyttää fyysisessä lompakossa. Varoilla tarkoitetaan myös sellaista varallisuutta, joka on pankkitilillä. Pankkitilillä raha näkyy digitaalisessa muodossa esimerkiksi pankkien ylläpitämissä sovelluksissa, mutta se on kuitenkin nostettavissa käteiseksi tietyin rajoituksin pankin toimipisteistä. Kolmantena varoina tarkoitetaan sähköistä rahaa. On kuitenkin huomattava, ettei kryptovaroja voida lukea tähän sähköisen rahan kategoriaan ainakaan siitä syystä, että kryptovaroja ei varsinaisesti lasketa liikkeelle, vaan kryptovaroja muodostetaan lohkoketjuun ns. ”louhinnalla”, jossa tietokoneet ratkaisevat matemaattisia tehtäviä, jolloin uusi lohko lisätään lohkoketjuun, näin uusi kryptovara muodostuu lohkoketjuun lohkoketjun prosessin sääntöjen mukaisesti ⁴¹. Tässä tutkielmassa ei käsitellä mahdollisia sähköiseen rahaan liittyviä verokysymyksiä.

On siis tärkeää huomata, etteivät kryptovarot kuulu (EU 1114/2023) 3 artiklan 14 kohdan mukaisen määritelmän alle. Edellä esitetty väite käy ilmi jo siitä, että kryptovara ja varat yleisesti ovat määritelty erikseen asetuksessa. Toisin sanoen kryptovarot ja varat eivät ole toisilleen synonyymejä edellä sanotun asetuksen mukaan.

2.9 Kryptovarot omaisuutena

2.9.1 Kryptovarot omaisuutena tuloverotuksessa

Tuloverolain tulo- ja menokäsite käyvät ilmi TVL:n 29 §:n 1 momentista. Kyseisen momentin mukaan veronalaista tuloa ovat kaikki ne tulot, joita ei erikseen ole säädetty verovapaiksi. Näistä verotettavista tuloista verovelvollisella on oikeus vähentää saman momentin mukaan niiden hankkimisesta ja säilyttämistä aiheutuneet menot. Tuloverojärjestelmä perustuu siis nettoverotuksen periaatteeseen, jolloin verotettavasta tulosta vähennetään sen hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot.^{42 43}

⁴¹ ks. s.73 Pastrana. S, Suarez-Tangil. G, (2019) A First Look at the Crypto-Mining Malware Ecosystem: A Decade of Unrestricted Wealth

⁴² ks. Nykänen, P. Nieminen, M. (2026) Tuloverolain kommentaari – Tuloverotuksen ja tuloverolain ajallisesta rakenteisuudesta.

⁴³ ks. myös Andersson, E. Linnakangas. E ja Frände. J, Tuloverotus (2016) s.5

Tuloverolaki on tuloverotusta koskeva yleislaki, mikä tarkoittaa sitä, että ilman erillistä annettua lainsäädäntöä tietyn tulon verottamisesta tullaan tulot verottamaan tuloverolain mukaisesti.⁴⁴ ⁴⁵ Toisin sanoen elinkeinotoiminnasta saadut tulot verotettaisiin kokonaisuudessaan tuloverolainsäädännön perustella silloin, jos elinkeinotulon verottamisesta ei olisi annettu omaa lakia. Myös niiltä osin, kuin EVL:ssä ei säädetä jonkin tietyn EVL:n tulon verotuksesta, niin näiden tulojen osalta sovelletaan tuloverolakia.⁴⁶ ⁴⁷

Tuloverolain 32 §:n 1 momentin mukaan veronalaista pääomatuloa on muun ohessa jäljempänä laissa tarkemmin säädettyä tulo, jota varallisuuden voidaan katsoa kerryttäneen. Tuloverolakia sovelletaan TVL 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan mm. verovuonna Suomessa asuneisiin henkilöihin ja kotimaisiin yhteisöihin sovelletaan tuloverolakia koskevia säännöksiä Suomesta ja muualta saaduista tuloista.

Tuloverolain mukaisessa verotuksessa kryptovaroista ei ole erillistä säännöstä, mutta kuten aiemmin on todettu, tuloverolain mukainen tulokäsite on laaja. Laajuus käy ilmi lain sanamuodon poissulullisesta muotoilusta, jolloin kaikki tulo on verotettavaa, mikäli sitä ei ole erikseen säädetty verovapaaksi. Näin ollen on selvää, että mikäli kryptovaroista saa sellaista rahanarvoista etua, joka parantaa verovelvollisen varallisuusasemaa, on tällöin rahanarvoinen etu katsottava verotettavaksi tuloksi, mikäli tuloverolaissa ei ole säädetty juuri tätä rahanarvoista etua koskevista rajoitteista. Vuonna 2013, jolloin Verohallinto tunnisti kryptovarot ilmiönä, verotuskäytännössä kryptovaroja pidettiin käyttäjien välisinä sopimuksina, joita verotettiin tuloverolain mukaan. Ilmiön varhaisessa

⁴⁴ ks. Nykänen, P. Nieminen, M. (2026) Tuloverolain kommentaari – Tuloverolaki osana tuloverotuksen kokonaisuutta.

⁴⁵ ks. Andersson, E. Linnakangas. E. ja Frände, J. (2016) s.6

⁴⁶ ks. Nykänen, P. Nieminen, M. (2026) Tuloverolain kommentaari – Tuloverolaki osana tuloverotuksen kokonaisuutta. Nykänen ja Nieminen ovat sanotussa luvussa todenneet, että muun toiminnan tulonlähteen tulos lasketaan tuloverolain säännösten mukaisesti.

⁴⁷ ks. myös Andersson, E. Linnakangas. E. ja Frände, J. (2016) s.6, jossa kirjoittajat painottavat, että on tärkeää tunnistaa ne tilanteet, joissa sovelletaan yleislakia erityislain sijasta.

verotuskäytännössä kryptovaran vaihtaminen rahaan tai muhin hyödykkeisiin, realisoivat verotuksen, ja kryptovaroista saatu tulo verotetaan muuna pääomatulona.⁴⁸

Nykyisen kryptovarojen verotuksen vakiintuneen tulkintalinjan mahdollisti ensimmäisenä ydinratkaisuna kryptovarojen ja omaisuuden käsitteeseen annettu KHO:n ratkaisu (KHO 2019:42). Ratkaisu on mielenkiintoinen, sillä se menee perusteluissaan oikeuden syvärakenteeseen⁴⁹. Oikeuden syvärakenteeseen meneminen käy ilmi etenkin siitä, että Korkein hallinto-oikeus ottaa kantaa siihen, mitä virtuaalivaluutat todellisuudessa verotuksellisesti ovat.

Kryptovarot tai virtuaalivaluutat ovat katsottu KHO 2019:42 vuosikirjapäätöksessä olevan tuloverolain 45 §:n 1 momentin mukaista omaisuutta.⁵⁰ Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua on sovellettu edellä mainitun päätöksen jälkeen verotus- ja oikeuskäytännössä. Verotuskäytäntö käy ilmi siitä, että Verohallinto päivitti antamaansa syventävää ohjetta⁵¹. Oikeuskäytännöstä tämä tulee ilmi siitä, ettei Korkein hallinto-oikeus ole antanut KHO 2019:42 ratkaisuin jälkeen sellaista ratkaisua, jossa olisi katsottu, että kryptovarojen verottamisessa sovellettaisiin jotain muuta kuin Tuloverolain 45 §:n 1 momentin mukaisen luovutusvoiton laskemista koskevia säännöksiä. Tämä taas johtuu siitä, että oikeusjärjestykseen liittyy tuomioistuinratkaisujen ennakoitavuuden periaate, joka käytännössä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Korkein hallinto-oikeus pyrkii noudattamaan aiempaa omaa ratkaisukäytäntöään.⁵²

⁴⁸ ks. Hasa, J. (2024) Virtuaalivaluuttojen verotuksesta kryptovarojen automaattiseen tietojenvaihtoon. Vero-opintopäivät. Suomen verotarkastajat SVT ry. s.142

⁴⁹ ks. Tuori, K. (2013) Oikeusjärjestys ja oikeudelliset käytännöt. s.60–61. Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. s.60–62. Tuorin mukaan oikeuden normatiivisella syvärakenteella tarkoitetaan sellaista oikeuden tasoa, joka käsittää oikeustyyppilleen perustavanlaatuisimmat oikeusperiaatteet.

⁵⁰ ks. sanottu KHO 2019:42 ratkaisu

⁵¹ vrt. 29.5.2018 annettu ”Virtuaalivaluuttojen verotus dnro (A49/200/2018) ja 7.10.2019 annettu (dnro VH/1982/00.01.00/2019). Aiemmassa ohjeessa virtuaalivaluuttojen realisoitu arvonnousu verotettiin TVL 29 §:n mukaan

⁵² ks. s.42 Huovila, M. Lahti, R. ja Ojala, T. (2005) Rikostuomion perusteleminen. s.225. Kirjoittajat ovat todenneet, että tuomion ennustettavuus on hyvän ratkaisun ominaispiirre. Vaikka kyseinen viittaus kohdistuu rikoslain arviointiin, samoin periaattein hyvään vero-oikeudelliseen ratkaisuun voidaan liittää ennustettavuuden vaatimus.

Tuloverolain 45 §:n 1 momentin mukaan omaisuuden luovutuksesta saatu voitto on veronalaista pääomatuloa. Korkein hallinto-oikeus on todennut KHO 2019:42 ratkaisunsa perusteluissa, ettei tuloverolaissa ole omaisuudelle omaa määritelmää⁵³. Asiassa oli selvää, että verotuksen oikeuttava normi kryptovarojen verotuksessa on tuloverolaissa säädetty, ja Korkein hallinto-oikeus katsoi, että virtuaalivaluutan realisoiminen realisoi samalla luovutusvoiton verotuksen. Asiassa oli oikeudellisessa tarkastelussa osittain se, että löytyykö lakisidonnainen oikeutus katsoa kryptovarot tai virtuaalivaluutat tuloverolaissa tarkoitetuksi omaisuudeksi. Verovelvollisuuden vaikuttavien olennaisten elementtien tulee olla määriteltynä lainsäädännössä ja niiden tulee olla riittävän täsmällisesti määriteltynä⁵⁴. Vero-oikeudessa analogiakiellosta huolimatta lakia voidaan soveltaa analogisesti sellaisissa tapauksissa, kun sovellettava laissa sääntelemätön oikeuslähde arvioidaan olennaisesti samankaltaiseksi laissa säädetyn normin kanssa.⁵⁵ Kun tuloverotukseen sovellettavassa normistossa ei ole osoitettavissa normia, kuten tässä asiassa omaisuutta ei ole määriteltynä laissa, on oikeusneuvoksilla mahdollisuus harkintansa mukaan etsiä yhteyksiä oikeusjärjestelmään myös analogian keinoin.⁵⁶

On selvää, että edellä sanotussa ratkaisussa oli olemassa oikeusaukko, sillä pelkän tuloverolain tulkinnan mukaan ei voida tehdä oikeudellista johtopäätöstä siitä, mikä on katsottava omaisuudeksi. Oikeusteoreettisella tasolla on katsottu, että oikeusaukkotilanteissa voidaan turvautua positiivisen lainsäädännön vaietessa analogia-ajattelua.⁵⁷ Toisin sanoen analogiatulkinnat oikeusaukkotilanteissa ovat oikeusteoreettisesti perusteltuja.

⁵³ ks. KHO 2019:42 perustelut kohta 2.3

⁵⁴ ks.s.814. Knuutinen, R. (2015) Legaliteettiperiaate vero-oikeudessa.

⁵⁵ ks. Knuutinen. R. (2015) s. 823

⁵⁶ ks. Tolonen, H. (1997) Tuomarin harkinta normin puuttuessa : Otto Brusiinin väitöskirjan tarkastelua aikalais- ja nykykeskustelussa. s. 52. Lakimies.

⁵⁷ ks. Tuori, K. (2007) s.215

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO 2019:42 katsonut, että vaikka tuloverolain tasoista määritelmää omaisuudelle ei löydy laista, on analogiakiellon estämättä tulkinta virtuaalivaluuttojen kuulumisesta TVL 45 §:n 1 momentin mukaiseen omaisuuteen johdettavissa varallisuusverolain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan, sekä 42 §:n 2 momentin ja varallisuusverolain esitöiden pohjalta.⁵⁸

Varallisuusverotus on ollut vuomassa vielä vuoden 2006 alkuun, mutta siitä on jo KHO 2019:42 ratkaisun antamisajankohtana luovuttu. Varallisuusverolaki on ollut tuloverolain edeltäjänä tulojen verottamista koskevana laintasoisena oikeusnormina.⁵⁹ Korkein hallinto-oikeus on nyt puheena olevassa ratkaisussaan tulkinnut virtuaalivaluutan omaisuudeksi johtamalla analogian päätöshetkellä jo kumotusta lainsäädännöstä. Varallisuusverolain (1537/1992) 3 §:n 1 momentin mukaan Suomessa olevia varoja ovat muun ohessa saaminen, jos velallinen on Suomessa asuva henkilö tai suomalainen yhteisö. Saman lain 42 §:n 2 momentin mukaan, mitä muussa laissa tai asetuksessa säädetään veronalaisesta tai verotettavasta omaisuudesta taikka omaisuusverosta, sen katsotaan tarkoittavan varallisuusverolain voimaantultua veronalaista tai verotettavaa varallisuutta taikka varallisuusveroa.

Hallituksen esityksen eduskunnalla varallisuusverolaiksi (HE 201/1992, vp.) 2 luvun perusteella varallisuusverolain 3 §:ssä on lueteltu veronalaiset Suomessa olevat varat. Pelkästään legaliteettiperiaatteen mukaisesti voidaan listan olettaa olevan tyhjentävä. Samoin korkein hallinto-oikeus on (KHO 2019:42) ratkaisussaan päätenyt samaan poissulkevaan tulkintaan ratkaisun (KHO 2018:170) kanssa, jossa on katsottu, ettei varallisuusverolain 3 §:n 4 kohdan saamisia voida jättää tuloverotuksen ulkopuolelle, jolloin myös Osakeyhtiölain (OYL 624/2006) 12 luvun mukaiset pääomalainat on katsottava olevan omaisuutta.⁶⁰ Toisin sanoen myös (KHO 2019:42) ratkaisussa on katsottu, ettei varallisuusveron systematiikka huomioiden ole syytä katsoa, etteivät

⁵⁸ ks. KHO 2019:42 perustelujen kohta 2.3

⁵⁹ ks. Nykänen. P, Nieminen. M (2026) Tuloverolain kommentaari – Tuloverotuksen ja tuloverolain ajallisesta rakenteellisuudesta.

⁶⁰ ks. KHO 2018:170

virtuaalivaluutat olisi varallisuusverolain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua rahanarvoista omaisuutta. Tämä on perusteltu tulkinta muun ohessa verojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta, sillä aiemmassakin oikeuskäytännössä on varojen määritelmät johdettu varallisuusverolaista. Mikäli tulkintaa muutettaisiin vain sen vuoksi, että varallisuusverolaki ei ole enää voimassa, voisi tulevien ratkaisujen johdonmukaisuus kärsiä suhteessa uusiin ratkaisuihin.

Kuten Korkein hallinto-oikeus on todennut, on virtuaalivaluutoilla rahassa mitattavaa arvoa.⁶¹ Tulkinta itsessään on hyvin johdonmukainen, ja itsessään varallisuusverolakiin peilaten ei liene epäselvää, etteikö kyse olisi *varallisuusverolain* mukaisesta omaisuudesta. Omaisuuden määritelmä on näin ollen aiemmin määritelty melko kattavasti varallisuusverolaissa.⁶² Tuloverolaissa määritelmää ei kuitenkaan ole sille, mitä omaisuudella tarkoitetaan *tuloverolain* mukaan. Lainsäätäjä on saattanut nähdä tarpeelliseksi myös jättää määrittelyn avoimeksi, ja antaa määritelmän syntyä kuhunkin tarpeeseen oikeuskäytännössä. Nyt määritelmä sille, että kryptovarat ovat tuloverolain mukaista omaisuutta on syntynyt juuri oikeuskäytännössä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun johdosta (KHO 2019:42).

Kuten todettu, tuloverolain sanamuodoista on mahdotonta johtaa tulkintaa siitä, mitä omaisuudella tarkoitetaan, jolloin analogiatulkinta on hyvin perusteltu, jos ei välttämätön kryptovarojen verotuksellisen luonteen arvioinnissa. Analogisen tulkinnan puolesta voidaan katsoa olevan lisäksi se seikka, että ehdoton analogiakieltoon ja sanamuodon mukaiseen tulkintaan sitoutuminen voisi estää sen, ettei kaikkiin verojärjestelmälle vieraiden veroetujen tavoitteluun pystyttäisi puuttumaan.⁶³ Niin sanottuja oikeusaukkoja pyritään täyttämään analogian avulla, kuten KHO 2019:42

⁶¹ ks. KHO 2019:42

⁶² ks. varallisuusverolain 9 §

⁶³ ks. Knuutinen. R. (2015) s.817. Huomaa, ettei tässä yhteydessä puhuttu analogiakiellosta, vaan vero-oikeudellisesta legaliteettiperiaatteesta yleisesti

ratkaisussa tietynlainen oikeusaukko paikattiin sillä, että omaisuudelle löytyi määritelmä toisesta laista.⁶⁴

Edellä kerrottu ratkaisu (KHO 2019:42) on käytännössä pohjana sillä, että tuloverolain mukaan toimitettavassa verotuksessa kryptovarojen luovutukset lasketaan ja verotetaan tuloverolain luovutusvoittoja ja -tappioita koskevien säännösten mukaisesti. Kyse on kryptovarojen verotuksen kannalta tärkeästä ratkaisusta, sillä se mahdollisti kryptovarojen kategorisoinnin omaisuudeksi tuloverotuksessa.

2.9.2 Kryptovarot omaisuutena elinkeinotulon tuloverotuksessa

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (EVL 360/1968) 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeinotoiminnan tulos lasketaan tuloverotusta toimitettaessa kuten EVL:ssä säädetään. Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa. EVL 1 §:n 2 momentin mukaan muun yhteisön kuin julkisyhteisön harjoittaman muun toiminnan kuin maatalouden tulosta laskettaessa sovelletaan, mitä EVL:ssä säädetään elinkeinotoiminnasta. Verotuksessa verotettavan tulon laskentaan on annettu omat laskentayksiköt, joista käytetään nimitystä ”tulolähde”. Tulolähteitä voi olla kolme, jotka ovat elinkeinotoiminnan tulonlähde, maatalouden tulonlähde, sekä muun toiminnan tulonlähde. Tässä tutkielmassa käsittelemme lähes pelkästään osakeyhtiöiden osalta EVL-tulolähdettä sekä luonnollisen henkilön osalta TVL-tulolähdettä, eli muun toiminnan tulolähdettä.⁶⁵

Tässä tutkielmassa ei paneuduta syvällisesti tulolähdejaollisiin tulkintatilanteisiin. Elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa ja sen 2 §:n 1 momentissa on todettu, että verovelvollisen harjoittava liike- ja ammattitoiminta muodostaa elinkeinotoiminnan tulonlähteen. Osakeyhtiölain 1 luvun 5 §:n mukaan yhtiön toiminnan tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Edellä

⁶⁴ ks. Knuutinen. R. (2015) s. 823. Knuutisen mukaan säännösten välisiä aukkoja voidaan täyttää analogian keinoin.

⁶⁵ ks. Ossa, J. (2020) Yritystoiminnan verotus s. 32–35

sanottujen lainkohtien lähtökohdista voidaan päätellä, että osakeyhtiön tulos lasketaan EVL:n mukaan pääsääntöisesti siinä tilanteessa, kun yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei ole määrätty muuta tarkoitusta yhtiölle kuin voiton tuottamistarkoitus osakkeenomistajille.

Tulolähdejako on myös uudistettu niin, että yhteisön toiminnan luonteella ei lähtökohtaisesti ole merkitystä, vaan tulos lasketaan pääsääntöisesti aina EVL:n mukaan.⁶⁶ Verovelvollisella on lähtökohtaisesti oikeus valita itselleen erilaisista toimintavaihtoehtoista itselleen edullisin menettely.⁶⁷ Verovelvollisella on myös täten valinnanvapaus yhtiömuodon osalta, eikä yhtiömuodon valinnalle tarvitse lähtökohtaisesti esittää perusteluja⁶⁸. Edellä esitetyn mukaan tässä tutkielmassa katsotaan kryptovaroilla suoritettava osto- ja myyntitoiminta, louhintatoiminta tai mikä tahansa voittoa tavoitteleva toiminta osakeyhtiömuodossa EVL:n mukaan laskettavaksi ja verotettavaksi toiminnaksi. Tässä tutkielmassa ei käsitellä poikkeuksia, joissa tulo laskettaisiin tai verotettaisiin esimerkiksi TVL:n mukaan laskettavana tai verotettavana tulona.

Elinkeinotoiminnassa elinkeinotoiminnan omaisuuden verotuskohtelu riippuu osittain siitä, että millaisesta elinkeinotoimintaan kuuluvasta omaisuudesta on kyse. Omaisuus EVL:n mukaan voi olla vaihto-omaisuutta, sijoitusomaisuutta, rahoitusomaisuutta, käyttöomaisuutta tai muuta omaisuutta. Omaisuuden luonne liiketoiminnassa, sekä yhtiön liiketoiminnan luonne yleisesti ratkaisevat sen, millaisesta omaisuudesta on milloinkin kysymys. Samankaltainen omaisuus voi olla toisella yhtiöllä esimerkiksi vaihto-omaisuutta, kun toisella yhtiöllä sama omaisuus katsotaan rahoitusomaisuudeksi. Varojen omaisuuslajilla voi olla huomattava merkitys veron määrään yhtiölle⁶⁹.

⁶⁶ ks. Leppiniemi. J, Walden. R. (2024) Tilinpäätös ja verosuunnittelu. kohta – Tulonlähteet ja niiden poistaminen verovuodesta 2020 lukien.

⁶⁷ ks. Helsingin hallinto-oikeus 16.12.2015 nro 15/1353/6 päätöksen perustelut

⁶⁸ ks. KHO 2018:40 ja oikeusneuvos Mikko Pikkujämsän äänestyslausunnon perustelut

⁶⁹ ks. Kukkonen. M, Walden. R, (2015) Elinkeinoverolaki käytännössä, kappale 5.1.

Verohallinto on ohjeessaan⁷⁰ todennut, että kryptovarot voivat kuulua mihin tahansa omaisuuslajiin, myös muuhun omaisuuteen, mikäli yhteisö kuuluu EVL:n 1 §:n 2 momentin mukaan tulolähdejaon poistamisen piiriin. Todettakoon, että tässä tutkielmassa käsitellään sellaista osto- ja myyntitoimintaa tai kryptovarojen louhintaa, jota harjoitetaan osakeyhtiömuodossa. Sen sijaan sanottu EVL:n 1 §:n 2 momentissa ei kuvata sellaista osakeyhtiötä, joka käy kauppaa kryptovaroilla, tai louhii kryptovaroja. Näin ollen myös edellä sanotut kryptovaratoimintaa harjoittavat yhtiöt voivat tietyissä tilanteissa käsitellä kryptovarot muuna omaisuutena.

Verohallinto on ohjeessaan⁷¹ kertonut tulkitsevänsä lakia siten, että yhtiömuodossa harjoitettua kryptovarasijotustoimintaa voidaan pitää elinkeinotoimintana, jos se täyttää elinkeinotoiminnan tunnusmerkit. Verohallinto kertoo samaisessa ohjeessaan arvioivansa elinkeinotoiminnan tunnusmerkkien täyttymisen perusteella kokonaisuutena, ja tekee tähän kokonaisarvointiin perustuen tulkinnan, onko kyse elinkeinotoiminnasta. Mikäli toiminta katsotaan elinkeinotoiminnaksi, pitää Verohallinto kryptovarakaupankäyntiä harjoittavan yhtiön kryptovaroja lähtökohtaisesti vaihto-omaisuuteen kuuluvana omaisuutena.⁷²

Verohallinnon ohjeen mukaan⁷³ jos yhtiö sijoittaa tilapäisesti yhtiön varoja kryptovaroihin, katsotaan kryptovarot lähtökohtaisesti yhtiön rahoitusomaisuudeksi. Kryptovarojen sijoitustoimintaa harjoittavalla yhtiöllä rahoitusomaisuudeksi kryptovarojen katsominen tarkoittaisi käytännössä sitä, että yhtiö harjoittaisi pääsääntöisesti jotain muuta elinkeinotoimintaa kuin kryptovarojen sijoitustoimintaa, ja kryptovarojen hankinnat olisivat toissijaista toimintaa yhtiön varsinaisen elinkeinotoiminnan rinnalla. Toinen vaihtoehto rahoitusomaisuudeksi katsomiselle voi olla se, että kryptovarojen osto- ja myyntitoiminta ei täytä elinkeinotoiminnan edellytyksiä, jolloin kyse olisi vaihto-omaisuuden sijasta jostain muusta omaisuuserästä,

⁷⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.

⁷¹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1.

⁷² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1.

⁷³ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1.

kuten rahoitusomaisuudesta. Verohallinto on kuitenkin ohjeessaan todennut, että jos toiminta ei täytä elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä, eikä kryptovarojen voida täyttävän muiden omaisuuslajien edellytyksiä, katsotaan kryptovarot muun omaisuuden omaisuuslajiin.⁷⁴

Mikäli yhtiö harjoittaa kryptovarojen louhintaa, määräytyy louhinnasta vastineeksi saatujen kryptovarojen omaisuuslaji sen mukaan, millaisesta louhintamenetelmästä on kyse, ja siitä, mikä on yhtiön harjoittaman louhintatoiminnan luonne.⁷⁵ Verohallinto on todennut, että mikäli louhintaa harjoittava yhtiön toimintaa voidaan pitää elinkeinotoiminnan tulonlähteeseen kuuluvana toimintana, katsotaan myös louhinnasta saatujen kryptovarojen kuuluvan pääsääntöisesti yhtiön rahoitusomaisuuteen⁷⁶

Omaisuuslajeista itsessään on saatavilla vero-oikeudellista kirjallisuutta jonkin verran. Sen sijaan ainoana kirjoitettuna vero-oikeuden systematisointilähteenä kryptovarojen omaisuuslajijaottelusta Verohallinnon syventävät ohjeet ovat lähes ainoat laatuaan. Voidaankin todeta, ettei kryptovarojen omaisuuslajijaotteluun liittyviä kysymyksiä ole kovin tarkasti systematisoitu. Verohallinnon ohje ottaa kantaa moneen kryptovarojen omaisuuslajijaottelua koskevaan kysymykseen. Kuitenkin Verohallinnon ohjeen mukainen tulkinta omaisuuslajijaotteluun on lähes jokaiseen tilanteeseen lähtökohtainen, ja ohje korostaa tapauskohtaisen arvioinnin merkitystä.⁷⁷ Verohallinnon ohje ei ota suoraan kantaa myöskään siihen, milloin kryptovarot voidaan katsoa kuuluvan käyttöomaisuuteen, vaikka ohjeen mukainen tulkinta sen mahdollistaakin tietyissä tilanteissa.⁷⁸

⁷⁴ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1.

⁷⁵ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.2.

⁷⁶ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.2

⁷⁷ ks. esimerkiksi Verohallinto, 2025. Kohta 3.1. jossa todetaan, että kaupankäynnin täyttäessä elinkeinotoiminnan tunnusmerkit, lähtökohtaisesti kryptovarot luetaan vaihto-omaisuuteen.

⁷⁸ ks. kuten Verohallinto on ohjeessaan Kryptovarojen verotus (dnro VH/3057/00.01.00/2025) kohdassa 3 todennut, että kryptovarot voivat kuulua myös käyttöomaisuuteen.

3 Kryptovarot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa

3.1 Luonnollisen henkilön verotus

Luonnollisen henkilön tuloja verotetaan lähtökohtaisesti tuloverolain mukaan. Tuloverolain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan verovelvollinen suorittamaan tulostaan veroa on muun ohessa verovuonna Suomessa asunut henkilö. Tämä on lähtökohta luonnollisen henkilön tuloverotukselle verovelvollisen maailmanlaajuisista tuloista, sillä TVL 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukainen verovelvollisuus koskee Suomesta ja muualta saatuja tuloja. Tässä tutkielmassa ei käsitellä kansainvälisen verotuksen tilanteita.

Tuloverolain tulokäsitemäärittely on laaja. Tulokäsitemäärittely on kirjattu tuloverolain 29 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan veronalaista tuloa on verovelvollisen rahana, tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot, jos niitä ei ole erikseen säädetty verovapaiksi tuloiksi. Samassa momentissa on myös säädetty menokäsitteestä. Tuloverolain 29 §:n 1 momentin mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot. Näin lähtökohtaisesti voidaan katsoa kryptovarojen käytöstä, tai kryptovaroista muutoin kertyvien tulojen olevan veronalaisia, sekä kryptovarojen johdosta saatujen tulojen hankkimisesta taikka säilyttämisestä aiheutuneiden menojen olevan vähennyskelpoisia. Vaikka tuloverolain menokäsitemäärittely on laaja, on sitä oikeuskäytännössä tulkittu joiltain osin niin, ettei kaikkia tulonhankkimisluonteisia menoja ole katsottu vähennyskelpoiksi, vaikka suoraan laista johtuvaa vähennyksen kieltävää normia ei ole tilanteessa sovellettu.⁷⁹

Korkein hallinto-oikeus pidätti päätöksessään (KHO 2010:74) Keskusverolautakunnan päätöksen perusteluineen. Korkein hallinto-oikeus katsoi, ettei A:lla, jonka verotus toimitettiin tuloverolain mukaan, ollut oikeutta vähentää hinnanerosopimusten

⁷⁹ ks. KHO 2010:74. Vaikka kyseinen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu koski hinnanerosopimuksia, voidaan siitä yleisellä tasolla päätellä, etteivät kaikki tulonhankkimisluonteiset menot ole vähennyskelpoisia tuloverolain mukaan toimitettavassa verotuksessa, vaikka tuloverolaissa ei olisikaan nimenomaista menon vähennyskeltottomuutta koskevaa normia.

preemioita tulonhankkimisesta aiheutuneina kuluina. Korkein hallinto-oikeus pidätti Keskusverolautakunnan päätöksen. Keskusverolautakunta oli päätöksellään todennut, mistä johtanutta valitusta Korkein hallinto-oikeus käsitteli, että hinnanerosopimuksesta aiheutuva meno ei ole tuloverolain 54 §:n 1 momentissa tarkoitettu pääomatulon hankkimisesta aiheutunut meno.

Kuitenkin samassa ratkaisussa hinnanerosopimuksista aiheutunut positiivinen hinnanero on katsottu olevan saajalleen verotettavaa pääomatuloa tuloverolain 32 §:n 1 momentin nojalla. Tämän perusteella voidaan siis todeta, että hinnanerosopimuksesta realisoituva positiivinen hinnanero on saajalleen pääomatuloa. Tuloverolain 54 §:n 1 momentin mukaan, sekä tuloverolain 29 §:n 1 momentin mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tulon hankkimisesta aiheutuneet menot. Kuten aiemmin on todettu, tuloverolaki mahdollistaa lähtökohtaisesti kaikkien tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneiden menojen vähentämisen, mutta poikkeuksiakin on.

3.2 Luonnollisen henkilön tulon ja menon jaksottaminen

Tulon ja menon jaksottamista koskeva sääntely käy ilmi tuloverolain 110 ja 110 a pykälässä, sekä 113 pykälässä siltä osin, kun käsitellään luonnollisen henkilön kryptovaroista saatuja tuloja ja niistä tehtäviä vähennyksiä. Tuloverolain 114 § voi tulla sovellettavaksi myös niissä tilanteissa, jos verovelvollinen harjoittaa kryptovarojen louhintatoimintaa, ja vähentää vuotuisina poistoina louhintalaitteistoa tuloverotuksessaan.

Tuloverolain 110 §:n 1 momentin mukaan tulo on sen verovuoden tuloa, jona se on nostettu, merkitty verovelvollisen tilille, tai muutoin saatu vallintaan. Kryptovarojen myyntiin sovelletaan luovutusvoittoja ja -tappioita koskevia säännöksiä.⁸⁰ Luovutusvoiton jaksotuksesta on säädetty laissa erikseen. Tuloverolain 110 a §:n mukaan luovutusvoitto katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty, tai

⁸⁰ ks. KHO 2019:42

muu luovutus on tapahtunut. Jaksottamisongelmia ei lähtökohtaisesti ole kryptovarojen myynnin osalta, sillä lain sanamuodon mukaan luovutusvoitto katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona kauppa on tehty. Kryptovaran myynneistä jää aikaleima verovelvollisen käyttämään pörssiin, tai tarvittaessa aikaleiman pystyy myös selvittämään lohkoketjusta sen osalta, milloin luovutus on tapahtunut.⁸¹

Staking-termillä tarkoitetaan kryptovarojen asettamista lohkoketjun käyttöön, jolloin asettaja saa tästä vastineeksi kryptovaroja. Lyhenteet ”staking” tai ”steikkaus” on johdettu termistä ”proof of stake”, joka on juuri edellä kuvattu protokolla, josta käytetään joskus myös lyhennettä POS (proof of stake). Vastaavasti konetyötä käyttämällä voi niin sanotusti louhia, eli suorittaa lohkoketjuliikenteen varmennusprosessia, josta saa palkinnoksi lohkoketjussa olevaa kryptovaraa. Tätä kuvataan termillä proof of work, tai lyhenteellä ”POW”. Puhekielessä usein puhutaan louhinnasta, kun tarkoitetaan proof of work -toimintaa. Vero-oikeudellisesti seuraavat käsitteet avataan myöhemmin.

Staking- ja/tai ansiotulona verotettavan proof- of work⁸² louhinnan tulo verotetaan sen verovuoden tulona, kun tulo on saatu tai merkattu verovelvollisen tilille, kuten Tuloverolain 110 §:ssä on säädetty. Staking -tulo verotetaan pääsäännön mukaan steikatun kryptovaran vallintaan saantihetkellä.⁸³ Kuitenkin poikkeuksen tähän muodostaa steikkauspooliin kautta tehdyt steikkaukset, tai muut vastaavat steikkausjärjestelyt, joissa uudet steikatut kryptovarot eivät siirry suoraan verovelvolliselle.

⁸¹ ks. Dong, S, Abbas, K, Li, M ja Kamruzzaman, J (2023) kohta ”Background and motivation” jonka mukaan lohkoketjussa ketjun ylläpitäjien toimesta yhtenä elementtinä ylläpidetään tapahtumien aikaleimoja.

⁸² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.1. Proof of work-protokollassa luovutetaan tietokoneen laskentatehoa lohkoketjuverkoston ylläpitoon. Konetyönä tehty työ on katsottu verotuskäytännössä ansiotuloksi.

⁸³ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.11.1

3.3 Kryptovarojen luovutusvoitot ja -tappiot

Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotukseen liittyvä sääntelynormisto löytyy tuloverolaista 45–50 pykälistä. Tulon ja menon jaksottamisesta säädetään tuloverolaissa 110 §, 110 a §:ssä, sekä 113 §:ssä. Luovutusvoittojen ja -tappioiden laskeminen yksittäisissä luovutuksissa on suhteellisen yksinkertaista. Tuloverolain 46 §:ssä on säädetty luovutusvoiton laskemisesta. Tuloverolaissa tappion laskemisesta ei ole säädetty erikseen, mutta tappion laskemisessa noudatetaan samoja sääntöjä ja periaatteita niin kuin tuloverolain 46 §:ssä on säädetty. Tuloverolain 46 §:n 1 momentin mukaan luovutushinnasta vähennetään poistamatta oleva omaisuuden hankintameno ja voiton hankkimisesta aiheutuneiden menojen yhteismäärä. Kryptovarojen hankintamenoista ei tehdä verotuksessa poistoja, sillä kyse ei ole sellaisesta kuluvaista omaisuudesta, josta voisi tehdä poistoja.⁸⁴ Kryptovarojen luovutuksiin sovelletaan myös tuloverolain 48 §:n 6 momentin säännöstä siitä, että mikäli verovuoden luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa, ovat luovutusvoitot verovapaita.

Luovutusvoiton laskemiseksi luovutushinnasta vähennetään näin ollen kryptovaran hankintameno ja voiton hankkimisesta aiheutuneet kulut. Hankintameno on käytännössä se ostohinta, mihin hintaan kryptovara on ostettu kryptovarapörssistä tai pörssin ulkopuolelta, esimerkiksi suoraan lohkoketjusta toiselta osapuolelta. Hankintameno voi muodostua myös muulla tapaa riippuen siitä, miten kryptovara on hankittu. Esimerkiksi proof of stake -tulona saadun kryptovaran hankintahinta muodostuu sen mukaan, mikä on ollut staking tulona saadun kryptovaran käypä arvo saantohetkellä. Samalla periaatteella muodostuu hankintameno proof of work -tulona saadulle, ja ansiotulona verotetulle kryptovaralle.

Mielenkiintoinen tulkintatilanne syntyy silloin, jos verovelvollinen myöhemmin luovuttaa esimerkiksi sellaista proof of work -tulona saatua kryptovaraa, jota ei ole

⁸⁴ ks. Ossa, J, (2025) s.87. Ossan mukaan poistot ovat käytännössä keino jakaa käyttöomaisuudesta aiheutunut kulu käyttöomaisuuden vaikutusajalle.

aikanaan proof of work -tulona verotettu. Tuloverolain 46 §:n 1 momentin sanamuodosta ei johdu sellaista, että aikaisempi saanto olisi tullut verottaa aiemmin, jotta se voitaisiin vähentää todellisena hankintamenona myöhemmin omaisuuden luovutusvoittoa tai -tappiota vahvistettaessa.

Vaikka tuloverolain sanamuodon mukaan hankintamenon vähentämistä luovutusvoitosta ei ole sidottu siihen, että saanto olisi verotettu, ei tilanne näyttäydy täysin tulkinnanvarattomana. Tuloverojärjestelmä perustuu nettoverotuksen periaatteeseen, jolloin tulot määritellään karrikoiden verovuoden ajalta seuraavasti: *tulot = kokonaiskulutus + nettovarallisuuden reaalin muutos*.⁸⁵ Vero-oikeudellisia tulkintoja perustellaan usein myös tulon tai menon realisoitumisen vaatimuksella.⁸⁶ Tuloverolain mukaisena tulon määrittelynä pidetään sitä, että tulo tarkoittaa varallisuuden lisäystä.⁸⁷ Realisointiperiaate mielletään tuloverolain lähtökohdaksi, josta voidaan kuitenkin poiketa, jos tälle on riittävät perusteet.⁸⁸

Koska kryptovaroista saatuja tuloja jätetään usein ilmoittamatta verotuksessa⁸⁹, voi tulla tulkittavaksi sellaisia tuloverolain soveltamistilanteita, joissa luovutetun kryptovaran hankintaa ei olla verotettu. Mikäli tilanteessa, jossa verovelvollinen ei ole aikanaan maksanut tuloveroa saannostaan, ja myöhemmin vähentää tämän saannon hankintamenona omaisuuden luovutuksesta, ei laskettu luovutusvoitto näin ollen kuvaa nettovarallisuuden reaalista muutosta. Edellä esitettyyn perustuen on mahdollista johtaa tulkinta, että sellaisen saannon hankintamenoa, jota ei ole aikanaan verotettu, ja joka on säädetty tuloverolaissa verotettavaksi, ei tulisi lukea myöhemmin verovelvollisen hyväksi luovutusvoittoa tai -tappiota laskettaessa. Toisaalta, kuten aiemmin on todettu, asia on tulkinnanvarainen, eikä tuloverolain 46 §:n 1 momentti sisällä vaatimusta

⁸⁵ ks. Myrsky, M. Svensk, N. (2016) Vero-oikeuden oppikirja. s.41–42

⁸⁶ ks. Myllymäki, J. (2025) Realisointiperiaate tuloverotuksessa – Erityisesti tulon veronalaisuuden kannalta. s.95

⁸⁷ ks. Myllymäki, J. (2025) s.101

⁸⁸ ks. Myllymäki, J. (2025) s.103

⁸⁹ ks. Hasa, J. (2026) s.4, jonka mukaan verovelvollisten kryptovaroista saatujen tulojen ilmoittamisaste on erittäin matala.

saannon verottamisesta, jotta se voidaan lukea hankintamenoksi. Tämä aihealue saattaisi kaivata oikeuskirjallisuustulkintoja, sillä oikeuskirjallisuudessa ei oikeastaan ole esitetty kannanottoja siihen, tuleeko saannon olla verotettu, jotta se voidaan lukea hankintamenoksi, pois lukien lahja- ja perintösaantotilanteet.

Tuloverolain 47 §:n 1 momentin sanamuodon mukaan *”Vastikkeetta saadun omaisuuden hankintamenoksi katsotaan perintö- ja lahjaverotuksessa käytetty verotusarvo. Hankintameno lasketaan kuitenkin lahjoittajan hankintamenoa, jos lahjansaaja luovuttaa saamansa omaisuuden ennen kuin lahjoituksesta on kulunut yksi vuosi.”* Edellä esitetystä lainkohdasta johtuen lahjana tai perintönä saadun kryptovaran hankintameno muodostuu samoin periaattein kuin minkä tahansa muunkin lahjana tai perintönä saadun omaisuuden hankintameno, sillä lain sanamuodon mukaan puhutaan vastikkeetta saadusta omaisuudesta, ja kryptovarot ovat sellaista omaisuutta korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun (KHO 2019:42) mukaan, johon sovelletaan luovutusvoittoja ja -tappioita koskevia säännöksiä.

Edellä esitetyn mukaisesti lahjana tai perintönä saadun kryptovaran hankintameno määräytyy sen mukaan, onko kryptovarot luovutettu alle vuoden jälkeen lahjan tai perinnön saannosta, tai jos vastikkeettomalla edellä kuvatulla saannolla saadut kryptovarot luovutetaan vasta vuoden omistujan jälkeen, hankintameno on perintö- ja lahjaverotuksessa vahvistettu kryptovarojen verotusarvo. Jos perintö- ja lahjaverotusta ei ole toimitettu, silloin käytännössä kryptovarojen todellista hankintamenoa ei voida lukea lahjan- tai perinnönsaajan eduksi, ja tässä tilanteessa tulee soveltaa hankintameno-olettamaa. Tuloverolain 47 §:n 1 momentin mukainen vuoden yhtäjaksoinen omistusvaatimus on säädetty tuloverolakiin siitä syystä, että säännöksen tavoitteena on estää verosuunnittelu välilahjoitusten osalta (HE 2004/2005, kohta: Lahjana saatu omaisuus).

Lain sanamuodon mukaisesti Tuloverolain 47 §:n 1 momentissa mainitaan, että hankintamenoksi katsotaan perintö- ja lahjaverotuksessa vahvistettu verotusarvo. Kuten

aiemmin on todettu, ilman toimitettua perinnön tai lahjan verotusta hankintamenoa ei voi saada hyväkseen. Tämä johtuu ennen kaikkea vero-oikeudellisesta symmetriaperiaatteesta. Symmetriaperiaatteen taustalla on ajatus siitä, että jos jokin tulo on saajalleen verovapaa, on myös vastaavasti verovapaalla saannolla hankitun omaisuuden luovutustappio verotuksessa vähennyskelpoton.⁹⁰ Näin ollen, mikäli perintö- ja lahjaverotusta ei olla toimitettu, ei hankintamenoa voi saada hyväkseen, sillä kyse on ollut verovapaasta saannosta tosiasiallisesti, mikäli perintö- ja lahjaverotusta ei ole toimitettu.

Vastikkeettomissa saannoissa kryptovarojen todellisen hankintamenon määräytyminen on edellä kerrotuin perustein, joko aikaisemman omistajan hankintameno, perintö-, ja lahjaverotuksessa vahvistettu verotusarvo tai hankintameno-olettama, riippuen saantoon liittyvistä tosiseikoista. Vaikka perintö- ja lahjaverotuksessa vahvistetun hankintamenon puuttuessa ei voida edellä kerrotuissa tilanteissa hyötyä kryptovaran todellisesta hankintamenosta, tulee hankintameno-olettama kuitenkin laskea Tuloverolain 46 §:n 1 momentin sanamuodon mukaan 40 prosentin hankintamenon mukaan, jos omaisuus on omistettu yhtäjaksoisesti yli kymmenen vuoden ajan, ja 20 prosentin hankintameno-olettaman mukaan, jos omaisuutta on omistettu yhtäjaksoisesti alle kymmenen vuotta.

Käytännössä vastikkeettomalla saannolla saadun kryptovaran osalta voi käydä niin, että mikäli on laiminlyönyt perintö- tai lahjaverotuksen verovelvoitteet kyseisten kryptovarojen osalta, saa verovelvollinen kuitenkin 20 prosentin hankintameno-olettaman, ja yli 10 vuoden yhtäjaksoisen omistuksen täytyessä 40 prosentin hankintameno-olettaman hyväkseen verotuksessa.

Näin ollen käytännössä voi myös muodostua tilanne, jolloin verovelvollinen on saanut esimerkiksi verotettavan lahjan kryptovaroina, jota verovelvollinen ei ole koskaan ilmoittanut lahjaveronalaisena saantonaan. Jos verovelvollisen lahjasaannosta on

⁹⁰ ks. Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) Henkilökohtaisen tulon verotus. s.351

kulunut riittävän pitkä aika, on lahjaverotuksen Verohallinnon aloitteesta tehtävän verotuksen oikaisun lainmukainen oikaisuaika voinut umpeutua. Tällöin verovelvollinen saa kuitenkin lukea hyväkseen hankintameno-olettaman luovutusvoittoa laskettaessa, vaikka todellisuudessa verovelvollinen on saanut lahjan verovapaasti, sillä lahjaverotusta ei ole tilanteessa toimitettu, eikä lahjaverotusta voida enää määraaikojen puitteissa oikaista. Edellä esitettyyn perustuen voidaan perustellusti katsoa, että verotettava kryptovarojen luovutusvoitto ei vastaa verovelvollisen todellista varallisuuden lisäystä, sillä verovelvollisella ei ole syntynyt omaisuuden hankkimisesta kustannuksia.

Hallituksen esityksen (HE 96/2004) kohdan ”Hankintameno-olettama” mukaan hankintameno-olettaman keskeisiä tavoitteita ovat luovutusvoittojen lieventäminen kohtuulliselle tasolle, sekä sellaisten tilanteiden helpottaminen, joissa hankintameno-olettaman laskeminen on ongelmallista. Inflaation huomioon ottamiseksi on hallituksen esityksessä esitetty korkeampaa, eli käytännössä 40 prosentin hankintameno-olettamaa, joka ottaa huomioon omaisuuden pidemmän omistusajan. Edellä kerrotussa tilanteessa lahjaverotusarvon laskeminen ei itsessään ole ongelmallista, vaan kyse on ennemminkin vain lahjaverotuksen puuttumisesta. Kuitenkin viimekädessä, mikäli tilanteessa katsotaan syntyvän verojärjestelmälle vieras veroetu, voidaan asiassa soveltaa veron kiertämisen estämistä koskevaa sääntelyä.⁹¹ Esimerkin mukainen tilanne on kuitenkin reunakysymys, jolloin verotuksen tulkinta lähtisi ennen kaikkea siitä, onko perintö- tai lahjaverotuksessa tapahtunut laiminlyöntejä.

Verohallinnosta annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan *Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verovalvonta, verojen ja maksujen kanto, perintä ja tilitys sekä veronsaajien oikeudenvallvonta sen mukaan kuin erikseen säädetään*. Lain sanamuodon mukaan vastakohtaispäätelmin voidaan todeta, että Verohallinnon

⁹¹ ks. Määttä, K. Lindgren, J. Lehtonen, A. Torkkel, T. Kaunisto, S. (2026) Käyttäytymistieteellisestä näkökulmasta vero-oikeudellisiin johtopäätöksiin : tarkastelussa aggressiivinen verosuunnittelu ja sen estäminen. Vaasan yliopiston raportteja s.6. Kirjoittajien mukaan lainsäädännöllisesti ei pystytä luomaan sellaiseksi, että se ei sisältäisi mahdollisia aggressiivisen verotuksen ongelmakohtia. Kirjoittajien mukaan kuitenkin viimesijaisena ratkaisumekanismina aggressiiviseen verosuunnitteluun voidaan puuttua veron kiertämistä estävän sääntelyn avulla.

lainmukaisiin tehtäviin ei siis kuulu verovelvolliselle sanktion asettaminen verotuksen keinoin, vaikka verotusmenettelystä annetun lain 32 §:n mukaan Verohallinnon onkin tietyin edellytyksin määrättävä veronkorotus.

Edellä kuvatussa tilanteessa voisi muodostua tilanne, jossa verovelvolliselle asetettaisiin ikään kuin sanktio ankaramman verotuksen muodossa luovutusvoittoa laskettaessa siitä syystä, että verovelvollinen on aiemmin jostain syystä laiminlyönyt verovelvoitteensa toisessa veroasiassa. Näin tulkittuna asiassa voidaan myös ajatella, että verovelvollinen saa oikeutetusti joka tapauksessa hankintameno-olettaman hyväkseen, vaikka saantoa ei aiemmin ole perintö- tai lahjaverotuksessa verotettu.

Kuvatun kaltainen tilanne tuskin on kovin yleinen ja tämän kautta verotuksellisesti merkittävä, jolloin myöskään asiaan liittyvät vero-oikeudelliset tulkinnat eivät ole oikeuskirjallisuudessa ansainneet juurikaan huomiota. Oikeuskirjallisuuden tulkintojen puuttuminen voi johtua myös siitä, että tuloverolain 46 §:n 1 momentti on kirjoitettu ehdottomaan muotoon, jolloin omaisuudesta vähennetään todelliset hankintamenot *tai* hankintameno-olettama.

Kryptovarojen luovutusjärjestyksestä on säädetty tuloverolain 47 §:n 4 momentissa. Kyseessä on nykyhetkeen verraten tuoreesta sääntelystä, ja kyseinen momentti on tullut sovellettavaksi 1.1.2026 alkaen. Päivitetyt tuloverolain 47 §:n 4 momentin taustalla on Korkeimman hallinto-oikeuden antama vuosikirjaratkaisu (KHO 2024:123). Puheena olevassa ratkaisussa oli ratkaistavana, voidaanko kryptovarojen luovutusvoittojen ja -tappioiden laskemisessa soveltaa keskihintamenetelmää. Ratkaisussa Korkein hallinto-oikeus on todennut muun ohessa, että tuloverolaissa ei ole säädetty omaisuuden luovutuksesta kertyvän voiton määrän laskemiseen sovellettavasta keskihintamenetelmästä. Korkein hallinto-oikeus on myös todennut, että vaikka kryptovarojen luovutusvoiton laskemisesta ei ole ollut ratkaisun antohetkellä nimenomaista laskentasääntöä, on tuloverojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta kryptovarojen luovutusvoittojen ja -tappioiden laskentaan sovellettava myös FIFO-

menetelmää, kuten muun ohessa arvopapereidenkin luovutusvoittoja ja -tappioita laskettaessa.

Kryptovarojen luovutusjärjestyksestä ja kryptovarojen FIFO:sta on kovin vähän, jos lainkaan oikeuskirjallisuutta. Kuitenkin (KHO 2024:123) ratkaisun myötä voidaan todeta, että FIFO-periaate on tuloverolain 47 §:n 4 momenttia sovellettaessa analoginen arvopapereiden luovutusvoittojen ja -tappioiden laskennassa, kuten aiemmin todettiin. Yhdenmukaista tulkintaa korostaa lisäksi se, että hallituksen esityksen (HE 84/2025 vp.) kohdan 3.2.1 mukaan kryptovarot vastaavat luonteeltaan ja ominaisuuksiltaan parhaiten esimerkiksi tuloverolain 47 §:n 4 momentissa tarkoitettuja arvo-osuuksia. Kryptovarojen verotuksen luovutusjärjestyksen täsmentämiseksi myös kryptovarot ovat lisätty tuloverolain 47 §:n 4 momentin piiriin.⁹²

Arvo-osuuksien luovutusjärjestyksestä sen sijaan on oikeuskirjallisuutta. FIFO-periaate on kirjallisuudessa määritelty siten, että ensiksi hankitut samanlaiset omaisuuslajit katsotaan luovutetuiksi ensimmäisenä^{93 94}. Silloin, kun tehdään aktiivista kauppaa kryptovaroilla, on FIFO-hankintamenojen luovutusjärjestyksen seuraaminen käytännössä todella hankalaa. Havainnollistetaan asiaa esimerkillä: Jos määrittelemme aktiivisen kaupankäynnin rajan esimerkiksi 200 myyntitapahtumaan kuukaudessa⁹⁵, syntyy verovuonna yhteensä 2 400 myyntitapahtumaa. Mikäli myydyt, eli luovutetut kryptovarot on edellä kuvatussa tilanteessa hankittu samanaikaisesti, ja hankinnat ovat samanlaisia, on hankintameno määrittäminen jokaiselle luovutukselle vielä suhteellisen yksinkertaista.

Edellä kuvatussa tilanteessa tulee 2 400 kryptovaran hankintaerän osalta määrittää sanotun hankintaerän hankintameno, ja vähentää se luovutushinnasta. Tämän jälkeen tehdään vertailu siitä, onko hankintameno-olettamalla laskettu luovutusvoitto

⁹² ks. HE 84/2025 vp. kohta 4.1.2

⁹³ ks. Rabinä, T. Myllymäki, J. Myrsky, M. (2019) s. 272

⁹⁴ ks. Ossa, J. (2020) s.247–248

⁹⁵ Annettu raja on esimerkin vuoksi määritelty 200 kappaleeseen per. kuukausi.

edullisempi vaihtoehto. Laskuesimerkki, jos 2 400 kerralla hankitun kryptovaran hankintameno on ollut 10 000 euroa, ja tästä erästä luovutetaan 200 kappaletta kryptovaraa, ja tämän erän luovutushinta on ollut 4 000 euroa. Esimerkki: $(4\,000 \text{ euroa} - (10\,000 \text{ euroa} * 200/2400 \text{ kappaletta} = 3\,166,67 \text{ euron luovutusvoitto})$.

Todellista hankintamenoa käytettäessä tuloverolain 46 §:n 1 momentin mukaisesti hankintahinnasta tulee vähentää myös luovutettujen kryptovarojen hankintaan välittömästi liittyvät kustannukset.⁹⁶ Kryptovarojen osalta tällaisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi kryptovaravälittäjien ostotoimeksiannoista perityt palkkiot. Kyse on nimenomaan hankintamenoan aktivoitavista kustannuksista, eikä näitä hankintaan välittömästi liittyviä kustannuksia voida vähentää vuosikuluina.⁹⁷

Kun on selvitetty, kuinka suuri luovutusvoitto tai -tappio syntyy hankintamenon, ja hankintaan välittömästi kohdistuvien kustannusten vähentämisen jälkeen, tulee selvittää, tuleeko hankintameno-olettama edullisemmaksi. Kuitenkaan sillä ei ole merkitystä lopputuloksen kannalta, laskeeko luovutusvoiton tai -tappion ensin hankintameno-olettaman mukaan, vai todellisten hankintamenojen ja hankintamenoan aktivoitavien erien mukaan. Tärkeää on kuitenkin huomata se, että hankintamenoan aktivoitavia eriä ei voida vähentää hankintameno-olettaman kanssa, vaan hankintameno on lähinnä vaihtoehtoinen laskennallinen hankintameno verraten todellisiin hankinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin.⁹⁸ Oletetaan tässä esimerkissä, että kryptovarot on omistettu alle 10 vuotta yhtäjaksoisesti.

Kun kryptovarot on omistettu yhtäjaksoisesti alle kymmenen vuotta, hankintameno-olettama on tällöin 20 prosenttia myyntihinnasta, eli $(4\,000 \text{ euroa} * 20/100 = 800 \text{ euroa})$, jolloin luovutusvoitto hankintameno-olettamalla $(4\,000 \text{ euroa} - 800 \text{ euroa} = 3\,200$

⁹⁶ ks. Ossa, J. (2020) s.248. Ossa kertoo hankintamenoan aktivoitavista kustannuksista osakkeen luovutusvoittoa laskettaessa, mutta sama tuloverolain 46 §:n 1 momentti soveltuu myös kryptovarojen hankintaan.

⁹⁷ ks. Ossa, J. (2020) s.248.

⁹⁸ ks. Verohallinto, 2026a. Kohta 10.

euroa.) Näin ollen todellisella hankintamenolla luovutusvoitto on edullisempi, jolloin tässä tilanteessa vähennetään todellinen hankintameno. FIFO-periaatteen mukaisesti seuraavien jäljellejäävien kryptovarojen hankintameno on esimerkin luovutuksen jälkeen $(10\,000 \text{ euroa} - 10\,000 \text{ euroa} \cdot 200/2400) = 9\,166,67 \text{ euroa}$. Jäljelle jäävien kryptovarojen hankintameno on edellä sanottu 9 166,67 euroa siinäkin tapauksessa, jos luovutusvoiton laskemiseen olisi sovellettu hankintameno-olettamaa, sillä joka tapauksessa kyseinen erä *katsotaan luovutetuksi*⁹⁹.

Edellisissä tekstikappaleissa esitetty esimerkkitalanne on laskennallisesti sekä kirjanpidollisesti suhteellisen yksinkertainen FIFO-periaatteen osalta. Todellisuudessa hankinnat on voitu tehdä myös useassa erässä, ja samoin myynnit. Jos erillisiä tapahtumia on useita, kuten aktiivista kaupankäyntiä harjoittavalla verovelvollisella on, niin manuaalisesti kryptovarojen luovutusvoittojen ja -tappioiden laskeminen muodostuu käytännössä mahdottomaksi. Markkinoilla on jonkin verran kaupallisia palveluntarjoajia, jotka tarjoavat verotusta varten kryptovaratuulojen laskentaa. Verovelvollisen on kuitenkin huomattava, että verotusmenettelystä annetun lain (VML 1558/1995) 7 §:n 3 momentin mukaan verovelvollisen on tarkastettava esitetyt veroilmoitus, ja korjattava siinä olevat mahdolliset virheet, sekä täydennettävä siinä olevat mahdolliset puutteet¹⁰⁰.

Näin ollen verovelvollinen on viimekädessä itse vastuussa veroilmoituksensa oikeellisuudesta¹⁰¹, vaikka veroilmoituksen pohjatiedot olisi laadittu palveluntarjoajalla. Vastuuta ilmoittamisvelvollisuudesta ei voi siis siirtää toimeksiantosopimuksella ulkopuoliselle taholle, vaan verovelvollinen vastaa toimeksiantosopimuksesta huolimatta verovelvoitteistaan.¹⁰² Mikäli toimeksiannolla valtuutettu sopimuskumppani

⁹⁹ Rabinä, T. Myllymäki, J. Myrsky, M. (2019) s. 272

¹⁰⁰ Rabinä, T. (2022) Verotusmenettely ja muutoksenhaku. s. 557. Esitetyt veroilmoitus toimitetaan vain luonnollisille henkilöille, eikä se koske oikeushenkilöitä.

¹⁰¹ ks. Rabinä, T. (2022). s.548 ja s.706.

¹⁰² ks. Rabinä, T. (2022). s.706

aiheuttaa vahingon verovelvolliselle, syntyy tämän aiheutetun vahingon seurauksena verovelvolliselle mahdollisesti oikeus vahingonkorvaukseen¹⁰³.

FIFO-periaate on, kuten todettu, hankintamenojen kohdistamiseen sovellettava menetelmä kryptovarojen luovutusvoittojen ja -tappioiden laskennassa. Olennaista omaisuuden luovutusjärjestystä selvittäessä on se, voidaanko luovutettuja varoja yksilöidä.¹⁰⁴ Samoin kuin esimerkiksi arvopaperikauppaa käyvällä verovelvollisella, voi kryptovarakauppaa käyvällä verovelvollisella olla käytössään monen eri palvelutarjoajan asiakasvaratili, tai kryptovarojen osalta kryptovaralompakko.

FIFO-periaatteen soveltamisesta kauppapaikkakohtaisesti¹⁰⁵ ei ole lainsäädäntötasoista sääntelyä, eikä Verohallinnon ohje Kryptovarojen verotuksesta ota kantaa siihen, kuinka FIFO-periaatetta tulisi käytännössä soveltaa silloin, kun verovelvollisella on käytössä useita kauppapaikkoja. Kuten Korkein hallinto-oikeus ratkaisussaan (KHO 2024 :123) on todennut, FIFO-periaatetta sovellettaessa kryptovaroista saatujen voittojen laskentaan on tuloverojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta noudatettava vastaavaa menetelmää kuin arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan omaisuuden hankintajärjestykseen sovelletaan.

FIFO-menetelmän soveltamisesta kryptovarojen luovutusvoittojen laskemiseen on olemassa tuoretta oikeuskäytäntöä. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019, Hallintoprosessilaki) 111 §:n 1 momentin mukaan korkein hallinto-oikeus antaa asiaan valitusluvan, jos asia on oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tärkeä saattaa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi, asiassa on tapahtunut ilmeinen virhe, tai valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin 1 kohta on niin sanottu prejudikaattiperuste, eli valituslupa myönnetään siitä syystä tätä momenttia

¹⁰³ ks. Rabinä, T. (2022). s.706

¹⁰⁴ ks. Nykänen, P. ja Rabinä, T. (2013) Yksityishenkilöiden luovutusvoittojen verotus. s.86–87

¹⁰⁵ Kauppapaikalla viitataan tässä yhteydessä kryptovarapörssiin, tai kryptovar86–87akkoon, jonka kautta kryptovarojen luovutukset suoritetaan.

sovellettaessa, että ratkaisulla on oikeus- ja verotuskäytäntöä ohjaava- ja yhtenäistävä vaikutus. Sanottu 1 kohta on veroasioissa yleisin peruste valitusluvan myöntämiselle veroasioissa.¹⁰⁶

Korkein hallinto-oikeus on katsonut tapauksessaan (KHO 2024:123) aiheelliseksi myöntää valitusluvan. Näin ollen voidaan katsoa, että korkein hallinto-oikeus on halunnut ratkaisullaan ohjata sekä yhtenäistää oikeustilaa Kryptovarojen FIFO-periaatteen soveltamisen osalta. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä on annettu painoarvoa tuloverojärjestelmän johdonmukaisuudelle, jolloin korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöön perustuvaan tulkintaan nojaten myös FIFO-periaatteen käytännön sovelluksiin voidaan hakea analogia arvopapereiden verotuksen systematiikasta.

Verotuskäytännössä¹⁰⁷ arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien arvo-osuuksien luovutusjärjestys lasketaan FIFO-periaatteen mukaisesti arvo-osuustilikohtaisesti. Teoreettisella tasolla on siis mahdollista analogisesti tulkita, että kryptovarojen verotuksessa tulee myös tuloverojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta käyttää kauppapaikkakohtaista FIFO:a. Toisaalta verotuskäytännössä on myös katsottu¹⁰⁸, ettei FIFO-periaatetta voida soveltaa arvo-osuuksien siirtoon toiselle arvo-osuustilille, eikä verovelvollinen voi näin verotukseen vaikuttavalla tavalla vaikuttaa FIFO:n hankintaeräjäjärjestykseen. Vakiintunut verotuskäytäntö pyrkii siis estämään sen, että verovelvollinen voisi manipuloida FIFO-järjestystä siirtämällä arvo-osuusjärjestelmään kuuluvia osakkeita arvo-osuustililtä toiselle.

Verohallinnon antamassa Kryptovarojen verotus- ohjeessa todetaan, että kryptovarot katsotaan käytetyiksi siinä järjestyksessä, kun henkilö on ne hankkinut, jos hän ei muuta näytä. Ohjeessa on viitattu Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun (KHO

¹⁰⁶ ks. Rabinä, T. (2022) s.1037

¹⁰⁷ ks. Verohallinto, 2026a. Kohta 23.3.

¹⁰⁸ ks. Verohallinnon syventävä ohje "Arvopapereiden luovutusten verotus" (dnro VH/6094/00.01.00/2022) kohta 23.3.

2024 :123)¹⁰⁹. Vastakohtaispäätelmään perustuen voidaan kuitenkin katsoa, ettei Kryptovarojen ohjeessa todeta, että verovelvollinen voisi soveltaa kauppapaikkakohtaista FIFO-menetelmää. Näin voidaan ajatella, että verotuskäytännössä sovelletaan kryptovarojen luovutusjärjestyksen osalta globaalia-, eli omaisuuslajikohtaista -FIFO-menetelmää¹¹⁰, sillä sanamuodon mukaan kryptovarot katsotaan luovutetuiksi siinä todellisessa järjestyksessä, kun henkilö on ne hankkinut.

Kuitenkaan tuloverojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta voidaan tuskin tehdä sellaista tulkintaa, etteikö kryptovaratilikohtaista tai kryptovaralompakkokohtaista FIFO:a voisi soveltaa silloin, jos verovelvollinen ei ole siirtänyt kryptovaroja esimerkiksi kryptovaralompakosta toiseen kryptovaralompakkoon. Asiassa on kyse näyttökysymyksestä, jolloin verovelvollisen tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan lohkoketjussa tapahtuneet tapahtumat niin, että käy ilmi, etteivät kryptovarot ole sekoittuneet, jolloin kryptovarojen hankintajärjestys sekoittuu siirron myötä.

Korkeimman hallinto-oikeuden (KHO 2024 :123) perustelujen mukaan verovelvollisen on mahdollista esittää FIFO-periaateesta poiketen eri luovutusjärjestys, jos verovelvollinen pystyy näyttämään eri luovutusjärjestyksen toteutuneen.¹¹¹ Verohallinnon kryptovarojen verotusta koskeva syventävä ohje ei ota kantaa sellaisiin tilanteisiin, milloin kryptovarojen osata verovelvollinen voisi käytännössä näyttää FIFO:sta poikkeavan muun luovutusjärjestyksen kryptovarojen luovutusten osalta.

Sen sijaan Verohallinnon arvopapereiden luovutusten verotusta koskevan ohjeen mukaan¹¹² verovelvollinen voi itse päättää arvopapereiden luovutusjärjestyksestä, jos arvo-osuusjärjestelmään kuulumattomat arvopaperit voidaan yksilöidä. Kyseinen ohjeen

¹⁰⁹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 1.2

¹¹⁰ Globaali- ja omaisuuslajikohtainen FIFO tarkoittavat siis samaa asiaa. Sanotussa menetelmässä verovelvollisen luovutusjärjestys muodostuu FIFO-periaatteen mukaisesti riippumatta siitä, missä lompakossa tms. kryptovarot ovat säilytyksessä.

¹¹¹ ks. sanotun ratkaisun perusteluista kohta 31: ” A:n on siten katsottava luovuttavan virtuaalivaluutta Bitcoineja siinä järjestyksessä kuin ne on saatu, ellei hän muuta näytä.”

¹¹² ks. Verohallinto, 2022. Kohta 23.2

kohta ottaa kantaa arvo-osuusjärjestelmään kuulumattomiin arvopapereihin, mutta olennaista lienee se, voidaanko tosiasiaa luovutettua omaisuutta yksilöidä, mikäli omaisuus on muuten samanlajista. Käytännössä, kuten aiemmin on todettu, mikäli kryptovara-hankintaerät sekoittuvat keskenään, on kirjanpidollisesti vaikea kryptovaroja tässä tilanteessa yksilöidä.

Kuitenkin useissa yleisimmissä kryptovaroissa on UTXO¹¹³-datarakenne, jolloin tämän UTXO-datan perusteella jokainen lohkoketjussa oleva kryptovara voidaan teknisesti yksilöidä.¹¹⁴ Tämän UTXO-yksilöinnin osalta on kuitenkin todettu, että kaikki kryptovaralompakot eivät kuitenkaan käsittele UTXO-dataa oikein käsitelleessään kryptovaratapahtumia.¹¹⁵ Ainakin teoreettisella tasolla on UTXO-datan perusteella mahdollista tietyissä tilanteissa yksilöidä luovutetut ja hankitut kryptovarot. Mikäli kryptovarot tulisi pystyä yksilöimään kirjanpidollisesti, ei varojen tekninen yksilöinti välttämättä mahdollistaisi FIFO-järjestyksestä poikkeamista. Tiedossa ei ole, kuinka aukottomasti ja tarkalla tasolla UTXO-datan avulla yksilöinti voidaan näyttää, sillä kaikki palvelutarjoajat eivät käsittele UTXO-dataa palveluissaan.

Kuten todettua, Verohallinnon kryptovarojen syventävä verotusohje kuitenkin antaa mahdollisuuden FIFO: sta poikkeavan luovutusjärjestyksen näyttämiseksi, jolloin UTXO-datasta johdettu luovutusjärjestys voisi siinä tilanteessa olla mahdollinen, jos tulkinnassa ei painoteta sitä, etteikö varat voisi kirjanpidollisesti¹¹⁶ sekoittua. Kuitenkin kyseistä UTXO-datan perusteella johdettavaa luovutusjärjestystulkintaa vastaan puhuu se seikka, että oikeuskirjallisuudessa arvo-osuudet katsotaan mahdottomaksi yksilöidä, sillä ne sijaitsevat erittelemättöminä kirjauksina arvo-osuusjärjestelmässä, mutta fyysisen

¹¹³ UTXO on lyhenne sanoista unspent transaction outputs ks. Pérez-Solà, Cristina, Delgado, S. Navarro-Arribas, G. ja Herrera-Joancomartí, J. (2018) Another coin bites the dust: an analysis of dust in UTXO-based cryptocurrencies. s. 1 . Unspent transaction outputs tarkoittaa vapaasti käännettynä ”käyttämätön tranaktiotulos”.

¹¹⁴ ks. Pérez-Solà, Cristina, Delgado, S. Navarro-Arribas, G. ja Herrera-Joancomartí, J. (2018) Another coin bites the dust: an analysis of dust in UTXO-based cryptocurrencies. s. 1-2

¹¹⁵ ks. Pérez-Solà, Cristina, Delgado, S. Navarro-Arribas, G. ja Herrera-Joancomartí, J. (2019) s.1

¹¹⁶ Kirjanpidollisena sekoittumisena tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, kun kaksi samanlajista hankintaerää (esimerkiksi 2 eri bitcoin erää) sekoittuvat lompakossa, vaikka muutoin olisi näytettävissä UTXO-datasta hankintaerien yksilöinnit.

paperiasiakirjan muodossa olevat osakekirjat voidaan yksilöidä numeroin.¹¹⁷ Tällöin voidaan ajatella, että tietty osake-erä on jo itsessään numeroitu, eikä numerointia tarvitse etsiä ulkoisista järjestelmistä, kuten arvo-osuusjärjestelmästä tai lohkoketjusta.

Luovutusvoittoja ja -tappioita laskettaessa tulee myös huomioida se, että kryptovaran vaihtaminen toiseen kryptovaraan on verotuksen realisoiva tapahtuma, jolloin vaihdosta syntyy joko luovutusvoitto tai -tappio. Kahden kryptovaran välisen vaihdon osalta verotuksen realisoiminen perustuu yhtäältä Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun (KHO 2019:42), jossa on todettu, että kryptovaran käyttäminen rinnastuu verotuksen realisoivaan tapahtumaan, ja toisaalta Helsingin hallinto-oikeuden lainvoimaiseen ratkaisuun (Helsingin HAO 6.7.2018 nro 18/0426/3), jossa Helsingin hallinto-oikeus katsoi, että Bitcoinien vaihtaminen Ethereihin ja toisinpäin on verotettava luovutusvoittoja ja -tappioita koskevan tuloverolain säännösten mukaisesti.

Edellä kerrotusta Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisusta on haettu valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta, mutta Korkein hallinto-oikeus ei ole myöntänyt asialle valituslupaa, jolloin Helsingin hallinto-oikeuden päätös on jäänyt lainvoimaiseksi. Näin ollen kryptovarojen luovutusten verottamisesta tuloverolain luovutusvoittoja ja -tappioita koskevan säännösten mukaisesti, ja kryptovarojen välisten vaihtojen verokohtelulle on olemassa suhteellisen tuoretta oikeuskäytäntöä.

Välillä tulkintojen perusteluita ensimmäisten tuomioistuinasteiden ratkaisuilla kritisoidaan siitä syystä, että sanotun kaltaiset ratkaisut ovat annettu vain tiettyyn ratkaisussa käsiteltyyn asiaan, jolloin tapaukset eivät ole yleistettävissä kaikkiin vastaaviin tilanteisiin. Eli toisin sanoen perusteluita, jotka nojaavat esimerkiksi HAO:n antamaan ratkaisuun haastetaan siksi, että kyse ei ole ennakkotapausluonteisesta ratkaisusta. Kuitenkin edellä sanottu HAO:n ratkaisu ottaa ensimmäistä kertaa sellaiseen oikeudelliseen tulkintakysymykseen, mille ei ennen ole ollut vakiintunutta oikeuskäytäntöä.

¹¹⁷ ks. Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) Henkilökohtaisen tulon verotus. s.271–272

Edellä mainittu HAO:n ratkaisu on lainvoimainen, joten Korkein hallinto-oikeus ei ole nähnyt tarvetta katsoa asiaa toisin. Sanottua ratkaisua pidetään oikeuskirjallisuudessa yhtenä ydinratkaisuna kryptovarojen verotuksen kannalta.¹¹⁸ On myös ilmeistä, että kyseistä ratkaisua sovelletaan myös oikeuskäytännössä, sillä Verohallinnon syventävässä ohjeessa viitataan ko. ratkaisuun¹¹⁹. Näillä perusteilla on ilmeistä, että kyseinen ratkaisu on merkittävä tulkintaohje kryptovarojen verotusta koskien, vaikka se ei nimellisesti olekaan ennakkoratkaisu.

Koska kryptovarojen käyttö kaikissa tilanteissa realisoi luovutusvoittojen ja -tappioiden verotuksen, myös kryptovaroja lainatessa lainanantajan katsotaan luovuttaneen kryptovaransa, jolloin kryptovaran luovutusvoiton tai -tappion verotus realisoituu lainanantohetkellä. Välillä rajanvetoa täytyy tehdä esimerkiksi kryptovarapalveluntarjoajien palveluvalikoimissa olevien korkotilien osalta siinä, milloin verovelvollinen luovuttanut kryptovaroja toiselle osapuolelle kryptovaroa siirrettäessä korkotilille, ja milloin varojen katsotaan olevan verovelvollisen vallinnassa talletettuna korkotilillä. Verotuskäytännössä asia ratkaistaan siten, että mikäli verovelvollisen varat siirtyvät korkotilille siten, että korkotilin palveluntarjoajalla on oikeus vapaasti määrätä tästä omaisuudesta, eikä velalliselle olla sovittu rajoituksia varojen käytön suhteen, on silloin korkotilille siirretyt varat katsottu luovutetuiksi.¹²⁰

Vastaavasti verotuskäytännössä on katsottu lainaksi otettujen kryptojen olevan kryptovarojen ostoa vastaava hankinta. Lainaksi otettujen kryptojen hankintamenoksi katsotaan lainanottohetken käypä arvo, tai omistusajan mukainen hankintameno-olettama. Vastaavasti antolainauksen osalta luovutushinnaksi katsotaan lainanantohetken käypä arvo.¹²¹ Sillä kryptovaran käyttäminen kaikissa tilanteissa

¹¹⁸ ks. Hasa, J. (2024) s.143

¹¹⁹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 1.2

¹²⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.11.3

¹²¹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.11.3

realisoi verotuksen, myös kryptovaramääräisen lainan lainapääoman palauttaminen lainanantajalle realisoi kryptovarojen verotuksen.

3.4 Kryptovarajohdannaisten verotus

Tuloverolain 46 §:n 2 momentin mukaan *omaisuuden luovutusvoittoon rinnastetaan termiinisopimuksesta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, syntynyt voitto. Voittoa laskettaessa ei kuitenkaan vähennetä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua luovutushinnasta vähennettävää vähimmäismäärää.* Tuloverolain 50 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan johdannaissopimuksen raukeaminen tai johdannaissopimuksesta aiheutunut tappio rinnastetaan vähennyskelpoiseen luovutustappioon, jos johdannaissopimuksella käydään kauppaa rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla.

Johdannaisten verotuskohtelu riippuu tuloverolain mukaan paljon siitä, onko johdannaissopimus noteerattu säännellyllä markkinalla kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) mukaan. Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) mukaisella säännellyllä markkinalla tarkoitetaan kyseisen lain 2 §:n 5 momentin mukaan *pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa.*

Verotuksessa tulee erottaa johdannaissopimuksen kohde-etuuden verotus, ja itse johdannaissopimuksen perusteella saadun tulon verotus.¹²² Mikäli johdannaissopimus on sellainen, jolla ei voi käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, kutsutaan tällaista

¹²² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.9, jossa todetaan, että kryptojohdannaisten verotuksessa käsitellään usein samanaikaisesti johdannaisten verotusta, että kryptovarojen verotusta.

johdannaissopimusta usein OTC¹²³ -sopimukseksi.¹²⁴ OTC-sopimuksista ei säädetä tuloverolaissa, jolloin OTC-sopimusten verottamiseen sovelletaan tuloverolain yleisiä pääomatuloja koskevia säännöksiä.¹²⁵ Oikeuskirjallisuudessa on esitetty OTC-optiosopimukseen sovellettavaksi luovutusvoittoja ja -tappioita koskevaa tuloverolain sääntelyä, mutta OTC-termiinisopimukseen sen sijaan ei sovelleta luovutusvoittoja ja -tappioita koskevaa sääntelyä, koska tällaisen sopimuksen arvonmenetystä ei voida rinnastaa arvopaperin arvonmenetykseen.¹²⁶

Kryptovarajohdannaisten kaupankäynti toteutetaan pääasiallisesti OTC-sopimuksin säännellyn markkinan ulkopuolella.¹²⁷ Kryptovaratuloja kohde-etuutena edustavat johdannaissopimukset ovat pääasiassa joko futuurisopimuksia tai hinnanerosopimuksia.¹²⁸ Verotuskäytännössä katsotaan kryptojohdannaisten hankinnasta aiheutuneen tappion tai menetyksen olevan verotuksessa vähennyskelvoton. Toisaalta oikeuskirjallisuudessa on todettu, että OTC-optiosopimukseen sovelletaan luovutusvoittoja ja -tappioita koskevaa sääntelyä.¹²⁹ Kuten aiemmin todettiin, kryptovaratuloja kohde-etuutena edustavat johdannaissopimukset ovat pääasiassa joko futuurisopimuksia, tai hinnanerosopimuksia, jolloin kryptovarajohdannaisten eivät ole yleensä optiomuotoisia johdannaissopimuksia.

Johdannaissopimuksen toteuttaminen voidaan usein toteuttaa joko nettoarvon tilityksenä, tai toimittamalla itse kohde-etuus.¹³⁰ Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että silloin kun johdannaissopimus käytetään, tai se erääntyy, suoritetaan toteutus joko rahana (vaikka kohde-etuus olisi muuta kuin valuuttaa), tai johdannaissopimuksessa kohde-etuutena olevana varana, kuten esimerkiksi kryptovara Bitcoinina. Jos futuurisopimuksen toteutus on sovittu toimittamalla kohde-etuus, muodostuu

¹²³ OTC, eli over the counter.

¹²⁴ ks. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 356–357

¹²⁵ ks. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 357

¹²⁶ ks. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 357

¹²⁷ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.9

¹²⁸ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.9

¹²⁹ vrt. Verohallinto, 2025 ja Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 356–357

¹³⁰ ks. Knüpfer, S. (2024) Moderni rahoitus. s. 221

sopimuksen toteutushetkellä kryptovarojen verotuksen realisoiva luovutustapahtuma. Johdannaisopimuksen sulkemisesta muodostuu *muuna pääomatulona verotettavaa voittoa, tai tappiota kryptovaroissa*.¹³¹

Oikeuskirjallisuudessa OTC-termiinisopimuksen nettoarvon tilityksessä syntyneitä voittoja tulee tuloverolain laajan tulokäsitteen vuoksi pitää tuloverolain 32 §:n mukaisena pääomatulona.¹³² Kuitenkaan OTC-termiinisopimuksen nettoarvon tilityksestä aiheutunut tappio ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen meno miltään osin.¹³³ Oikeuskirjallisuudessa on kritisoitu negatiivisesta nettoarvon tilityksestä aiheutuvan tappion vähennyskelvottomuutta, sillä se on vastoin verotuksen symmetriaperiaatetta.¹³⁴

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (KHO 2003:35) on kohde-etuuksena toimitettavasta OTC-termiinisopimuksesta aiheutunutta tappiota pidetty vähennyskelpoisena luovutustappiona.¹³⁵ Tuoreemmassa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (KHO 2010:74), joka koski taas hinnanerosopimuksista aiheutuneita tuloja ja sopimuksesta aiheutuneita menoja, korkein hallinto-oikeus katsoi, että hinnanerosopimuksesta aiheutunut voitto on tuloverolain 32 §:n mukaan verotettavaa pääomatulona, ja sopimuksesta aiheutunut meno ei taas ole vähennyskelpoista tuloverolain 50 §:n mukaisena tappiona tai tuloverolain 54 §:n mukaisena tulonhankkimismenona. Kyseessä on samalla tavalla oikeuskirjallisuudessakin kritisoitu epäsymmetrinen soveltamistilanne.¹³⁶

Verotuskäytännön mukainen kryptojohdannaisten verotuskohtelu vastaa luonteeltaan hinnanerosopimusten verotuskohtelua tai sellaisen otc-termiinisopimuksen

¹³¹ Verohallinto, 2025. Kohta 2.9

¹³² ks. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 378–379 ja Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) s. 296–297

¹³³ ks. esimerkiksi Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) s. 296–297, jossa todetaan, että OTC-johdannaisista syntynyt tappio tai menetys ei ole vähennyskelpoinen tuloverotuksessa.

¹³⁴ Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 378–379

¹³⁵ Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 378–379

¹³⁶ vrt. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 378–379

verotuskohtelua, joka toteutetaan nettoarvon tilityksenä.¹³⁷ Verohallinnon tulkinta nettoarvon tilityksenä suoritettavista kryptovarajohdannaisista ei suoraan ilmene Verohallinnon ohjeista. Kuitenkin ohjeesta on tulkittavissa, että kryptojohdannaisista aiheutunut tappio tai menetys ei ole missään tilanteissa vähennyskelpoista, jos johdannaisinstrumentilla ei käydä kauppaa säännellyllä markkinalla.¹³⁸ Oikeuskäytännössä sen sijaan on katsottu, että mikäli CFD-sopimus voidaan luovuttaa edelleen kolmannelle osapuolelle, tulee tällöin soveltaa CFD-sopimukseen luovutusvoittoja ja -tappioita koskevia säännöksiä.¹³⁹

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (KHO 2003:35) on päädytty verovelvollisyyteen tulkintaan sen osalta, että OTC-termiinisopimusten vähentäminen tappiona on ollut mahdollista. Kuitenkin kyse on suhteellisen vanhasta ratkaisusta, ja tämän jälkeen on tullut jo uutta oikeuskäytäntöä johdannaisten verotuksen suhteen. Sellaisien johdannaissopimusten verotuksesta ei ole korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntöä, joissa kohde-etuutena olisi ollut kryptovara, tai korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä tälle seikalle ei ole ainakaan annettu painoarvoa niin, että asiaan olisi otettu vuosikirjaratkaisuilla kantaa.

Johdannaissopimuksella hankitun kryptovaran hankintameno on sopimuksen toimittamishetkellä saatujen kryptovarojen käypä arvo.¹⁴⁰ Hankintameno määräytyy tuloverolain systematiikkaa mukaillen myös kryptojohdannaisten osalta, sillä edellä kuvatussa tilanteessa hankintameno määräytyy saantohetken käyvän arvon mukaan.

3.5 Kryptovarojen staking ja louhinta

Kryptovaroja voi hankkia itselleen niin sanotuilla proof of work- ja proof of stake-protokollien avulla. Proof of work -protokollan mukaista toimintaa kuvataan usein

¹³⁷ vrt. Nykänen, P. Rabinä, T. (2013) s. 378–379, Verohallinto, 2025. Kohta 2.9 ja KHO 2010:74

¹³⁸ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.9, jossa todetaan, että *Kaupankäynnistä aiheutunut tappio tai menetys ei ole verotuksessa vähennyskelpoista*. Kaupankäynnillä viitaten kryptovarajohdannaisiin.

¹³⁹ ks. Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) s. 296–297

¹⁴⁰ Verohallinto, 2025. Kohta 2.9

puhekielessä kryptovarojen louhinnaksi. Louhinnassa kryptovarojen louhija luovuttaa tietokoneensa-, tai usein tehokkaista louhintalaitteistoista laskentatehoa kryptovaralohkoketjun käyttöön. Aiemmin tavanomaisilla kotitietokoneilla kryptovarojen louhinta on ollut mahdollista, mutta louhinnasta on tullut kilpailtua, jolloin käytännössä louhinta tapahtuu kryptolouhintalaitteistojen avulla.¹⁴¹ Tätä laskentatehoa käytetään ylläpitämään lohkoketjutapahtumia. Tästä ylläpidosta louhijat saavat vastikkeiksi uusia lohkoketjun kryptovaroja itselleen.¹⁴² Louhinnassa laitteistot käytännössä laskevat kilpaa hash -arvoa, ja se laitteisto, joka onnistuu laskemaan hash -arvon ensin, saa tästä hyvästä oikeuden lisätä lohkon lohkoketjuun, ja myös palkkion lohkoketjun mukaisena kryptovarana.¹⁴³

Verotuskäytännössä edellä kuvatun kaltaisesta louhinnasta saatu tulo on katsottu olevan tuloverolain 61 §:n mukaista ansiotuloa.¹⁴⁴ Ansiotulona verottamisen tulkinta on johdettu poissulkevasti siten, ettei louhinnasta saatu tulo ole tuloverolain mukaista varallisuuden kerryttämää tuloa. Louhintatoimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus vähentää louhintatulosta kaikki sen hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot tuloverolain 29 §:n 1 momentin mukaisesti. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että toiminta katsotaan tulonhankkimistoiminnaksi. Mikäli toiminta katsotaan harrastustoiminnaksi, voidaan kuluja vähentää enintään louhinnan bruttotulon verran.¹⁴⁵

Oikeuskirjallisuudessa Verohallinnon näkemystä louhintatulon katsomista ansiotuloksi on haastettu. Oikeuskirjallisuudessa on omaksuttu näkemys siitä, että louhinnassa ei tosiasiallisesti ole kyse ainoastaan sattumasta, vaan tulon muodostumiseen vaikuttaa se, kuinka paljon laskentatehoa kohdistuu louhintaan. Tästä on puolestaan johdettu se, että

¹⁴¹ ks. Sun, W. ja muut (2022) Spatial analysis of global Bitcoin mining. Introduction

¹⁴² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.1

¹⁴³ ks. Sun, W. ja muut (2022). Introduction

¹⁴⁴ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.1

¹⁴⁵ ks. Rabinä, T. Myllymäki, J. ja Myrsky, M. (2019) s. 800–801 ja Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.1

louhintalaitteistoon investoiminen maksaa, jolloin kyse on tosiasiallisesti pääoman tuotosta, joka tulisi verottaa pääomatulona.¹⁴⁶

Kyse on tulokinnanvaraisesta tilanteesta sen suhteen, onko proof of work -louhinnasta saatu tulo verotettava ansio- vai pääomatulona. Tuotto proof of work -menetelmällä ei ole kuitenkaan suoraan pääoman tuottoa siinä mielessä, että louhintalaitteisto ei itsessään tuota mitään, vaan se tulee laittaa suorittamaan louhintaa verkkoon.

Tuloverolain 29 §:n 1 momentin menokäsite on laaja, jolloin kaikki tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot ovat lähtökohtaisesti vähennyskelpoisia. Tuloverolain 31 §:n 4 momentin mukaan vähennyskelpoisia menoja eivät ole kuitenkaan verovelvollisen elantomenot. Tuloverolaki sisältää lakiin kirjatun rajoituksen laajaan menokäsitteeseen muun ohessa elantomenojen vähennyskiellon osalta. Verotuksessa tyypillinen rajanveto-ongelman sisältävä tulkintatilanne luonnollisen henkilön verotuksessa liittyy siihen, tuleeko verovelvolliselle aiheutunutta kulua pitää vähennyskelpoisena tulonhankkimismenona, vai vähennyskelvottomana elantomenona.¹⁴⁷ Vastaavaa rajanvetotilannetta ei yhteisöjen tuloverotuksessa ole, sillä oikeushenkilölle aiheutuneita menoja ei voida pitää elantomenoina edes siinä tilanteessa, vaikka kyse olisi oikeushenkilön osakkaan henkilökohtaisista menoista.¹⁴⁸

Rajanvetokysymys tulonhankkimismenon ja elantomenon välillä voi olla siinä tilanteessa, kun luonnollinen henkilö vaatii verotuksessa vähennettäväksi sähkön käytöstä aiheutuneita kuluja. Tuloverolain 29 §:n 1 momentin sanamuoto sisältää implementoidun vaatimuksen toteutuneesta kustannuksesta ” *johtuneet menot (luonnolliset vähennykset)*”. Luonnolliset vähennykset syntyvät silloin, kun tuloa hankintaan. Luonnollinen vähennys on vähennyskelpoinen myös silloin, kun se olisi

¹⁴⁶ ks. Keskitalo, K. (2022). Virtuaalivaluutan louhiminen : Ansio- vai pääomatuloa? s.8

¹⁴⁷ ks. Nykänen, P. Nieminen, M. (2021) Tuloverolain kommentaari. III OSA, Tulonhankkimismenon käsite.

¹⁴⁸ ks. Nykänen, P. Nieminen, M. (2021) Tuloverolain kommentaari. III OSA, Tulonhankkimismenon käsite.

voinut vaikuttaa tulon hankkimiseen, vaikka tosiasiasa sillä ei olisikaan ollut tulon hankkimista tai säilyttämistä edistävää vaikutusta.¹⁴⁹

Verohallinnon kryptovaraturuloja koskevan vero-ohjeen mukaan louhinnasta voi aiheutua muun ohessa sähkökustannuksia, sekä louhintalaitteista aiheutuneita kustannuksia.¹⁵⁰ Sähkökustannusten osalta verovelvollisen tulee voida osoittaa talouden sähkönkulutus, ja louhinnan osuus kaikesta sähkönkulutuksesta täytyy pystyä erittelemään luotettavasti muusta sähkönkulutuksesta. Mikäli sähkönkulutuksen kohdistumista louhintaan ja muuhun sähkönkäyttöön ei pystytä luotettavasti selvittämään, voidaan viimesijaisesti sähkön käytön osuus arvioida.¹⁵¹

Sähkön vähentämisoikeus, ja viimekädessä sähkön arvio-osuuden vähentäminen luonnollisena vähennyksenä muistuttaa joiltain osin luonnollisen henkilön työhuonevähennystä todellisten menojen mukaan laskettuna.¹⁵² Verohallinnon mukaan kodin ulkopuolella olevan työtilan kustannuksista on vähennyskelpoisia esimerkiksi todelliset vuokra- ja lämmitysmenot.¹⁵³ Verohallinnon tekemä listaus ei ole tyhjentävä, ja ohjeessa todetaan myös, että vähennyksen saaminen muun ohessa edellyttää, että menoja on tosiasiasa syntynyt. Verohallinnon mukaan kuitenkin yleisesti vähennyskeltottomiksi elantomenoiksi luetut menot voidaan sellaisissa tilanteissa katsoa vähennyskelpoisiksi, jos tällaiset menot ovat tavanomaista suuremman tulon hankkimisen vuoksi.¹⁵⁴ Edellä kuvatuissa tilanteissa vähennyskelpoisiksi kustannuksiksi luetaan vain tavanomaisen määrän ylittävät kustannukset.¹⁵⁵

Verotuskäytännön mukainen kanta lienee se, että lähtökohtaisesti luonnolliset menot tulee vähentää todellisten ja näytettyjen kustannusten mukaisesti. Viimesijaisesti, mikäli

¹⁴⁹ ks. Myrsky, M. Svensk, N. (2019). s.103–104

¹⁵⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

¹⁵¹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

¹⁵² ks. Verohallinnon syventävä ohje ”Tulonhankkimismenot ansiotuloista. (dnro VH7324/00.01.00/2025) Kohta 5.3.2

¹⁵³ ks. Verohallinto, 2026b. Kohta 5.3.2

¹⁵⁴ ks. Verohallinto, 2026b. Kohta 2

¹⁵⁵ ks. Verohallinto, 2026b. Kohta 2

lähtökohtaisesti elantomenoiksi katsottavat kustannukset ylittävät tavanomaisuuden rajan, ja on ilmeistä, että ainakin osa kustannuksista liittyy tulon hankkimiseen, voidaan näissä tilanteissa arvioida tavanomaisten elantomenojen ylittävä osa tulonhankkimismenoiksi. Toisin sanoen Verohallinto on halunnut ohjeissaan hyväksyä myös arviomääräiset menot vähennyskelpoisiksi sellaisissa tilanteissa, kun on selvää, että tulon hankkimisesta on syntynyt menoja, ja meno on sellaisenaan katsottava tulonhankkimismenoksi.

Kuitenkin oikeuskirjallisuudessa on suhtauduttu varauksellisesti mahdollisuuteen vähentää laskennallisia eriä tulonhankkimismenoina. Laskennallisena eränä voidaan pitää esimerkiksi verovelvollisen oman työn arvoa.¹⁵⁶ Toisaalta oman työn arvo ei vertaudu louhintatyöhön kohdistuvan sähkönkulutuksen siinä, että louhintatyöhön kohdistuva sähkönkulutus on menoluonteeltaan todellista, eikä niinkään laskennallinen erä, vaikka tarkkaa euromäärää ei olisikaan tiedossa.

Tulkintariitojen välttämiseksi verovelvollisen on hyvä kuitenkin dokumentoida tarkasti, tai tarvittaessa jopa mitata¹⁵⁷ sähkön kulutus louhintalaitteistojen osalta, mikäli verovelvollinen haluaa vähentää louhintatulostaan louhintalaitteiston sähkönkulutuksen.

Louhintalaitteistojen tai louhintaan käytettävien tietokoneiden hankintamenot voidaan verotuksessa vähentää poistoina louhinnasta saaduista tuloista.¹⁵⁸ Tuloverolain 114 §:n 1 momentissa todetaan, että verovelvollisella on oikeus jaksottaa tulon hankkimisessa käytettyjen koneiden ja kaluston hankintamenon vuotuisina poistoina, siten kuinka elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan on säädetty. Kuitenkin viittausta elinkeinotulon verottamista annettuun lain poistosääntelyyn on rajoitettu siten, ettei pienhankintojen hankintamenojen vähentämistä sovelleta muun ohessa koneiden ja kaluston tai niihin verrattavien hyödykkeiden hankintamenoja vähennettäessä.

¹⁵⁶ ks. Niskakangas, H. Knuutinen, R. (2026). Henkilöverotus. Kohta 12. Ansiotuloista tehtävät vähennykset – Menon todellisuus.

¹⁵⁷ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

¹⁵⁸ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968, EVL) 30 §:n 4 momentin mukaan *enintään 1 200 euron suuruinen menojäännös saadaan poistaa kerralla*. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968, EVL) 33 §:n 1 momentin mukaan poiketen 30 §:n sääntelystä, voidaan verovelvollisen vaatimuksesta poistaa irtaimen omaisuuden hankintameno kerralla, jos sen *todennäköinen taloudellinen käyttöikä on alle 3 vuotta, tai hankintameno on enintään 1 200 euroa*.

Yleisen elämänskatsomuksen perusteella voidaan todeta, että jatkuva tietokoneen prosessorin kuormittaminen lyhentää tietokoneen käyttöikää merkittävästi. Verotuskäytännössä katsotaankin yleensä tietokoneen tai louhintalaitteen taloudellisen käyttöiän olevan enintään kolme vuotta, jolloin voidaan soveltaa tuloverolain 114 §:n 1 momentin estämättä pienhankinnan vähentämistä kerralla.¹⁵⁹

Samoin kuten louhintaan kulutetun sähkön vähentämisessä, voidaan tietokoneen louhintakäytön suhde yksityiskäyttöön arvioida.¹⁶⁰ Hieman vastaavanlainen arviointi yksityiskäytön ja tulonhankkimiskäytön osalta tehdään verotuskäytännössä silloin, kun verovelvollinen käyttää tietokonetta, tai sen oheislaitetta työssään.¹⁶¹

Louhintaan käytettävän tietokoneen osalta vähennysprosenttiosuudet on jaettu kolmeen luokkaan, 25 prosenttia, jos on näyttöä satunnaisesta louhinnasta, 50 prosenttia, jos on näyttöä louhintatuloista, ja 100 prosenttia, jos on esittää näyttöä tietokoneen pääasiallisesta käytöstä.¹⁶² Muiden louhintalaitteistojen hankintamenot ovat todennäköisesti lähtökohtaisesti vähennyskelpoisia täysimääräisesti tulonhankkimistoiminnallisesta louhintatulosta, sillä louhintalaitteistoille on vaikea keksiä yksityiskäytöllisiä muita käyttötarkoituksia. Näin ollen kyse ei ole

¹⁵⁹ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

¹⁶⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

¹⁶¹ ks. Verohallinto, 2026b Kohta 5.5

¹⁶² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 2.10.2

louhintalaitteistojen osalta niin selkeästä näyttökysymyksestä verrattuna tietokoneisiin, joiden yksityiskäyttöön soveltumismahdollisuus on ilmeinen.

4 Kryptovarojen verotus osakeyhtiön elinkeinotoiminnan tulona

4.1 Kirjanpidon ja verotuksen suhde

Keskeinen ero tuloverolain mukaisessa tuloverotuksessa, ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisessa verotuksessa on se, että vaikka kirjanpitolaki ja elinkeinotoiminnan verottamisesta annettu laki ovat eri tarkoitukseen säädettyjä lakeja¹⁶³, ja sisältävät molemmat itsenäisen tuloslaskentanormiston, ovat ne kuitenkin hyvin yhdenmukaisia keskenään.¹⁶⁴ Tämä symbioosi näyttäytyy etenkin jaksotusratkaisuissa, jolloin verotuksessa voidaan joissain tilanteissa noudattaa kirjanpidollista jaksotusratkaisua, vaikka vastaavaa jaksotusratkaisuun liittyvää normia ei olisi elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa.¹⁶⁵

Kirjanpito voi toimia ikään kuin verovelvollisen vakuutuksena siitä, että jokin taloudellinen toimi on tosiasiaassa suoritettu.¹⁶⁶ Kirjanpidolla ja verotuksella on muun ohessa sisällöllinen yhteys, jolloin kirjanpito- ja verosääntelyyn liittyvä normi ovat samanlaisia, jolloin voidaan ajatella verovelvollisen ennakollisen kannanoton löytyvän kirjanpidosta sinne kirjattujen erien osalta.¹⁶⁷ Muun ohessa poistojen osuus on tiukasti sidottu siihen, kuinka poistot ovat kirjattu kirjanpidossa.¹⁶⁸ Poistojen vähennyskelpoisuuden kirjanpitosidonnaisuuden vuoksi kirjanpidossa on oma poistoeron kirjausjärjestelmä.¹⁶⁹

¹⁶³ ks. Penttilä, S. ja Andersson, E. (2025) Elinkeinoverolain kommentaari. s.3–4, jonka mukaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain säätäminen on aikanaan kytketty tiiviisti talous- ja veropoliittisiin näkökohtiin. EVL:n keskeinen tavoite lainsäätämisyvaiheessa on ollut työllisyyden edistämisessä.

¹⁶⁴ ks. Järvenoja, M. (2026) Elinkeinoverotus käytännönläheisesti. s.36

¹⁶⁵ ks. Tuominen, J. (2025) Verotuksen yhteensovittaminen IFRS-tilinpäätökseen – voisiko se sittenkin olla mahdollista? Vero-opintopäivät. Aikakausjulkaisu Suomen verotarkastajat SVT ry, s.61

¹⁶⁶ ks. Järvenoja, M. (2026) s.36

¹⁶⁷ ks. Järvenoja, M. (2026) s.36

¹⁶⁸ ks. Järvenoja, M. (2026) s.36

¹⁶⁹ ks. Tuominen, J. (2025), s.49

Esimerkkinä voidaan pitää sitä, jos verovelvollinen kirjaa kryptovarot kirjanpidossaan vaihto-omaisuuseräksi. Näin voidaan ilman annettua veroilmoitustakin olettaa, että verovelvollisen verotuksellinen tahdonilmaisu on niin ikään se, että kryptovaratulot verotetaan vaihto-omaisuutta koskevan elinkeinotoiminnasta annetun lain laskentanormiston mukaan.

Verotusmenettelystä annetusta laista (VML 1558/1995) ja sen 7 a §:n 1 momentista käy ilmi, että *yhteisön on annettava sähköinen veroilmoitus*. Verotusmenettelystä annettu laki sisältää muitakin eroavaisuuksia ilmoittamisvelvollisuuden suhteen kirjanpitovelvollisten ja ei-kirjanpitovelvollisten välillä, kuten esimerkiksi 11 a §:n tositteiden säilyttämistä koskeva sääntely. Sen lisäksi, että verotusmenettelystä annettu laki antaa eri velvoitteet kirjanpitovelvolliselle, mikäli kirjanpito nähdään jonkinlaisena ensiasteen veroilmoituksena, voidaan ajatella, että kirjanpitovelvollisuuteen liittyy jokseenkin laajempi ilmoittamisvelvollisuusvaatimus verrattuna ei-kirjanpitovelvolliseen.

Yhteisöille asetettu vaatimus kirjanpidosta on omiaan vaatimusta noudatettaessa pitämään verovelvollisen ajan tasalla siitä, kuinka tuloja on muodostunut kryptovaroilla käydyssä kaupankäynnissä, tai muussa tuloa tuottavassa toiminnassa. Kirjanpito voidaan näin ollen myös intuitiivisesti mieltää eräänlaisena muistutuksena veroilmoituksen antamiseen, mikäli ajatellaan reaaliaikaisen kirjanpitoseurannan kiinnostavan verovelvollista. Toisaalta jos kirjanpitovelvollisuus on laiminlyöty, voidaan ajatella, että ilman kirjanpitotietoja veroilmoituksen antaminen saattaa muodostua hankalaksi.

4.2 Kryptovarojen osto- ja myyntitoiminta

Mikäli kryptovarojen osto- ja myyntitoiminta on aktiivista, on perustelluin omaisuuslajivalinta kryptovaroille vaihto-omaisuuden omaisuuslajiluokka ¹⁷⁰ . Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 13 §:n lähtökohtana on, että omaisuus on aina pääsääntöisesti vaihto-omaisuutta siihen asti, kunnes se luovutetaan, kulutetaan tai

¹⁷⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1

muutoin menetetään.¹⁷¹ Vaihto-omaisuutta EVL:n 10 §:n mukaan muun ohessa elinkeinotoiminnassa sellaisenaan luovutetuiksi tarkoitetut kauppatavarat. Vastaavasti kirjanpitolain mukaan vaihto-omaisuutta ovat muun ohessa luovutettavaksi tarkoitetut hyödykkeet.¹⁷²

Hyödykkeen, eli tässä tapauksessa kryptovaran lukeminen vaihto-omaisuuteen ratkaistaan sen mukaan, mistä hetkestä lähtien se on luovutettu verovelvolliselle.¹⁷³ Kryptovarot katsotaan vaihto-omaisuudeksi siitä hetkestä lähtien, kun yhteisö ostaa käyttämällensä kryptovaratilille tai kryptovaralompakkoon kryptovaroja. Vastaavasti kryptovaran myynti aiheuttaa sen, että luovutushetkestä lähtien kryptovara siirtyy pois vaihto-omaisuudesta, jolloin vaihto-omaisuusvarasto pienenee myytyjen kryptovarojen arvon verran, ja kryptovarojen luovutushinta kirjataan yhtiön liikevaihtoon. Samoin periaattein myynti ja varaston muutos vaikuttaa verotukseen, sillä EVL 4 §:n 1 mometin mukaan veronalaista tuloa ovat elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot.

Vaihto-omaisuuteen kuuluvan omaisuuden luovutusjärjestys jaksotetaan FIFO-periaatteella elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 14 §:n 2 momentin mukaan, ellei verovelvollinen muuta näytä. Mikäli kryptovarot kuuluvat muuhun omaisuusluokkaan kuin vaihto-omaisuuteen, määritellään luovutusjärjestys yksilöllisesti.¹⁷⁴ Kuitenkin kuten Verohallinnon arvopapereiden luovutuksia koskevassa ohjeessa on todettu¹⁷⁵, että arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien arvo-osuuksien luovutusjärjestys jaksotetaan FIFO-periaatteen mukaisesti, ellei verovelvollinen muuta näytä.

¹⁷¹ ks. Penttilä, S. ja Andersson, E. (2025) s.98

¹⁷² ks. esimerkiksi Malmgren, M. ja Myrsky, M. (2020) Elinkeinotulon verotus s. 136

¹⁷³ ks. Malmgren, M. ja Myrsky, M. (2020)

¹⁷⁴ ks. Ossa, J. (2025) s.87

¹⁷⁵ ks. Verohallinto, 2022. Kohta 23.3.

Oikeuskirjallisuudessa tai oikeudellisessa ratkaisukäytännössä ei ole esitetty selkeää oikeuslähdettä sitä vasten, että kryptovarojen luovutusjärjestykseen sovellettaisiin jotain muuta periaatetta kuin FIFO-periaatetta. Verovelvolliselle on varattu mahdollisuus osoittaa poikkeava luovutusjärjestys, mutta kuten ratkaisussa (KHO:2024:123) on tehty analogia kryptovarojen ja arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien osakkeiden välillä. Näin on syytä katsoa, että lähtökohtana vallitsevan oikeustilan mukaan kryptovarojen luovutusjärjestys ratkaistaan vahvan pääsäännön mukaaan kaikissa tilanteissa FIFO-periaatteen mukaan.

Koska EVL 4 §:n 1 momentin sanamuodon mukaan rahanarvoisena etuutena saadut tulot ovat veronalaisia, tulee myös kryptovaran vaihtamisen toiseen kryptovaraan katsoa olevan verotuksen realisoiva tapahtuma. Tällöin käytännössä luovutetun kryptovaran osalta kirjataan verotuksessa vähennettävä varaston muutoskirjaus, sekä luovutetun kryptovaran luovutushinta kirjataan liikevaihtoon. Samalla vaihdolla hankitun kryptovaran osalta kirjataan hankintameno tilikauden ostoihin, ja positiivinen varaston muutoskirjaus, joka tuloutetaan kirjanpidossa ja verotuksessa kuten jäljemmin kerrotaan.

Vastaavasti EVL:n 28 §:n mukaan vaihto-omaisuuden hankintameno on sen verovuoden kulua, jolloin kryptovarot on luovutettu ¹⁷⁶, kuitenkin niin, että *verovelvollisella verovuoden päättyessä olevan vaihto-omaisuuden hankintamenosta on verovuoden kulua kuitenkin se osa, joka ylittää vastaavan vaihto-omaisuuden hankintaan verovuoden päättyessä todennäköisesti tarvittavan hankintamenon tai siitä samana ajankohtana todennäköisesti saatavan luovutushinnan taikka kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitetuissa kansainvälisissä tilinpäätösstandardeissa tarkoitetun nettorealisointiarvon.*

¹⁷⁶ ks. Penttilä, S. ja Andersson, E. (2025). s.563–564. Kirjoittajat toteavat, että sekä vaihto- että sijoitusomaisuutta koskevissa EVL:n 28 §:ssä ja 29 §:ssä kummassakin on pääsääntönä se, että hankintameno on sen verovuoden kulua, jona omaisuus on luovutettu taikka menetetty.

Käytännössä edellä kuvattu tarkoittaa sitä, että kryptovarojen ostohetkellä ostoa ei vähennetä kuluna verotuksessa, vaan kuluksi kirjataan se osa kryptovaroista, joka on luovutettu tilikauden aikana. Verotuksessa huomioidaan ostohetkellä positiivinen varaston muutos, joka kirjataan kirjanpidossa tuottona, jolloin vastaavasti sanottu erä tuloutuu myös kirjanpidossa. Tämä johtuu kirjanpidon ja verotuksen vastaavuudesta. Kirjanpitolain 5 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan vaihto-omaisuuden hankintameno aktivoidaan, ja vaihto-omaisuuden hankintameno tai todennäköinen luovutushinta aktivoidaan kuluksi todennäköisen luovutushinnan ja hankintamenon erotuksen osalta, mikäli todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä pienempi kuin hankintahinta. Kyse on niin sanotun alimman arvon periaatteen soveltamisesta.¹⁷⁷ Sisällöltään siis EVL 28 § ja KPL 5 luvun 6 § vastaavat toisiaan vaihto-omaisuuden hankintamenon suhteen, jolloin vastaava kirjaus tulee tehdä sekä kirjanpidossa, että verotuksessa varaston muutoksen osalta.

Sanotun EVL 28 §:n mukaan voidaan kuluna vähentää verotuksessa vaihto-omaisuusvaraston tilikauden lopussa olevien kryptovarojen realisoimattomat tappiot siltä osin, jos kryptovarojen arvo on laskenut alle kyseisen kryptovaraerän hankintamenon. Toisaalta vastaava periaate tarkoittaa sitä, että jos kryptovara on arvostettu aiemmin hankintamenoa alempaan arvoon, ja kryptovara arvostetaan tulevaisuudessa vastaavaan tai suurempaan arvoon verrattaen alkuperäiseen hankintamenuon, tuloutuu vastaavasti vaihto-omaisuuserän positiivinen hinnanmuutos verotuksessa, vaikka kryptovaroja ei luovuttaisikaan¹⁷⁸. Edellytyksenä vaihto-omaisuuteen kuuluvan kryptovaran kirjaamisen tilinpäätöshetken mukaiseen todennäköiseen luovutushintaansa todellisen hankintamenon sijasta edellyttää elinekeintulon verottamisesta annetun lain 54 §:n 1 momentin nojalla sitä, että vastaavasti kirjanpidossa on tulosvaikutteisesti kirjattu vaihto-omaisuus tilinpäätöshetken mukaiseen todennäköiseen luovutushintaansa.

¹⁷⁷ ks. Penttilä, S. ja Andersson, E. (2025) s.565–566

¹⁷⁸ ks. Penttilä, S. ja Andersson, E. (2025). s.563–564. Kirjoittajien mukaan vaihto-omaisuuden aliarvostusmahdollisuus on ollut EVL:n merkittävin tuloksentasauskeino.

Vastaavasti kryptojohdannaissopimukset tulee katsoa vaihto-omaisuudeksi kirjanpidossa sekä verotuksessa, jos niillä käydään aktiivisesti kauppaa. Ratkaisevaa on se, ovatko johdannaissopimukset ostettu yhteisölle EVL 10 §:n mukaisesti *luovutetuiksi tarkoitetuiksi vaihtotavaroiksi*. Ero kryptovaroihin muodostuu siinä, että johdannaissopimuksen omistaminen passiivisesti sen erääntymispäivään asti aiheuttaa sopimuksessa sovitun suorituksen suorittamisen yhtiölle joidenkin johdannaisinstrumenttien osalta ilman yhteisön aktiivista myötävaikutusta.

Ratkaisevaa on johdannaisten omaisuuslajiratkaisussa se, että mihin tarkoitukseen johdannaista hankkiva yhtiö hankkii johdannaista. Oikeuden nykytilan mukaan Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan toimitettavassa verotuksessa on viisi eri omaisuuslajiluokkaa. On huomattava, että esimerkiksi sijoitusomaisuutta on käytännössä vain raha- vakuutus- ja eläkelaitoksilla.¹⁷⁹

Verohallinnon mukaan¹⁸⁰ kryptovarot voivat kuulua osto- ja myyntitoiminnassa myös rahoitusomaisuuteen, tai muuhun omaisuuteen. Vastaavasti voidaan ajatella kryptojohdannaisten omaisuuslajijaottelun menevän, sillä lähtökohtaisesti ratkaisevaa on omaisuuden käyttötarkoitus liiketoiminnassa.¹⁸¹ Rahoitusomaisuuteen kryptovarot voivat kuulua silloin, jos varat ovat hankittu tilapäisesti yhtiön käyttöön sijoitustarkoituksessa. Rahoitusomaisuuden luovutus katsotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 5 §:n 5 kohdan perusteella veronalaiseksi tuloksi voiton osalta.

Rahoitusomaisuuden arvonaleneminen on vähennyskelpoinen vasta silloin, kun se on lopullinen, kuten elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 17 §:n 2 kohdassa on

¹⁷⁹ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s. 131

¹⁸⁰ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1

¹⁸¹ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s. 131–132, jossa todetaan, että omaisuuslajimäärittelyssä ratkaisevaa on se, mihin tarkoitukseen omaisuus on hankittu. Näin ollen, jos kryptovarot ja kryptojohdannaiset ovat hankittu samaa tarkoitusta varten, tulee myös omaisuuslajimäärittelyssä toimia samoin.

säädetty.¹⁸² Olennaista rahoitusomaisuuden arvonalennukselle on lopullisuus. Kryptovaran arvonalennuksen perusteena on kryptovarojen menetys. Sillä ei ole merkitystä, kuinka kryptovarot on menetetty, kunhan menetys voidaan katsoa lopulliseksi.¹⁸³

Muuhun omaisuuteen kryptovarot voidaan lukea silloin, jos toiminta ei täytä elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä.¹⁸⁴ Aktiivinen yhtiön harjoittama kryptovarojen osto- ja myyntitoiminta voidaan mieltää lähtökohtaisesti ilman muita annettuja tietoja olevan elinkeinotoimintaa ja täyttäen elinkeinotoiminnan tunnusmerkit, jolloin osto- ja myyntitoimintaa harjoittava yhtiö ei näin ollen katso kryptovarojensa kuuluvan muuhun omaisuuteen.

Tulkinnanvaraisia tilanteita yhtiön EVL:n mukaisessa verotuksessa tulee silloin, jos yhtiö ottaa tai antaa lainaksi kryptovaroja. Kuten aiemmin on todettu, kryptovarojen käyttäminen kaikissa tilanteissa on verotuksen realisoiva tapahtuma. Verohallinnon kryptovarojen verotus -ohjeesta ei löydy EVL:n mukaista kannanottoa siitä, kuinka kryptovarojen lainaustilanteet ratkaistaan EVL:n mukaan verotettavien osakeyhtiöiden osalta. Aiheesta ei ole puuttuvan kirjallisen verotuskäytännön lisäksi myöskään oikeuskäytäntöä, eikä asiaa ole käsitelty oikeuskirjallisuudessa.

Ottaen huomioon kryptovarojen omaisuusluonteen, josta on annettu aikaisemmissa kappaleissa käsitelty Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu (KHO 2019:42), on kryptovaroja pidettävä omaisuutena. Koska tähän vedoten on luonnollisen henkilön tuloverotuksessa katsottu kryptovarojen käyttämisen kaikissa tilanteissa realisoivan verotuksen, voidaan analogiatulkinnalla katsoa, että vastaavasti EVL:n mukaisessa verotuksessa näin tapahtuu. Vastaavasti jos annettua kryptovaramääräistä lainaa ei

¹⁸² ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1

¹⁸³ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1

¹⁸⁴ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.1

katsottaisi verotuksen realisoivaksi tapahtumaksi EVL:n mukaisessa verotuksessa, aiheuttaisi se perusteettoman epäsymmetrisen verokohtelun TVL:n ja EVL:n välillä.

4.3 Kryptovarojen louhinta

Kryptovarojen proof of work- protokollan mukainen louhinta katsotaan yrityksen tuotannontekijöiden käytöstä (eli louhintalaitteistojen käytöstä) muodostuneeksi tuloksi. Louhinnasta yhtiö saa vastineeksi uusia kryptovaroja.¹⁸⁵ Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan kyse on saajan rahanarvoisena etuutena saadusta tulosta. Kun louhintaa harjoittava yhtiö harjoittaa elinkeinotoimintaa, katsotaan louhinnasta saadut tulot yhtiön rahoitusomaisuudeksi ¹⁸⁶ . Kuitenkin omaisuuslaji tulee ratkaista sen mukaan, mihin tarkoitukseen omaisuus on hankittu. Eli mikäli louhintaa harjoittava yhtiö harjoittaa osto- ja myyntitoimintaa louhinnasta saaduilla varoilla, tulee näin ollen yhtiön katsoa louhinnasta saadut varat vaihto-omaisuudeksi. Kuten aiemmin on todettu, voi kryptovaroille olla myös muita käyttötarkoituksia.

Yhtiön harjoittaessa steikkausta, eli proof of stake -tulon hankintaa, jossa yhtiö lukitsee jo olemassa olevaa kryptovaraa kryptovaralohkoketjun käyttöön, ja saa tästä palkinnoksi uutta kryptovaraa, on kryptovaran omaisuuslaji ratkaistava jälleen käyttötarkoituksen mukaan.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 12 §:n 1–3 kohdan mukaan käyttöomaisuutta ovat elinkeinotoiminnassa pysyvään käyttöön tarkoitettut ”*maa-alueet, arvopaperit, rakennukset, koneet, kalustot ja muut esineet, patentit ja muut erikseen luovutettavissa olevat aineettomat oikeudet*”. Steikkaukseen lukitut kryptovarot voidaan ajatella olevan pysyvään käyttöön tarkoitettua omaisuutta, mikäli yhtiö on asettanut kryptovarot pitkäksi ajaksi steikkaukseen. Kuitenkin, mikäli yhtiö harjoittaa samalla osto- ja

¹⁸⁵ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.2

¹⁸⁶ ks. Verohallinto, 2025. Kohta 3.2

myyntitoimintaa voi FIFO-periaatteen soveltamisen kannalta tulla vaiketa tulkintatilanteita, jos osa samanlaisista kryptovaroista on katsottu olevan vaihto-omaisuutta, ja osa käyttö-omaisuutta. Elinkeinotulon verottamisessa joudutaan usein pohtimaan käyttöomaisuuden ja vaihto-omaisuuden välisiä rajanvetotilanteita.¹⁸⁷

Toisaalta ainoastaan steikkausta harjoittavan yhtiön osalta voidaan joutua pohtimaan sitä, onko toiminta todellisuudessa elinkeinotoimintaa, sillä pelkkä steikkaaminen voidaan nähdä ikään kuin passiivista korkotallettamista vastaavana toimintana, joka ei välttämättä täytä elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä. Näin ollen vaikka mahdollisuus voisi olla katsoa kryptovarot myös käyttöomaisuudeksi, on sille parempi omaisuuslaji vaihto-omaisuus, mikäli yhtiö harjoittaa steikkauksen lisäksi myös osto- ja myyntitoimintaa.

4.4 Kulut ja menetykset elinkeinotulon verottamisessa

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisessa verotuksessa on laaja menokäsite. Lähtökohtaisesti kaikki sellaiset menot, jotka ovat suoritettu tulon hankkimis- ja säilyttämistarkoituksessa ovat vähennyskelpoisia. Myös välilliset tulonhankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneet menot ovat vähennyskelpoisia.¹⁸⁸

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain systematiikassa on lähtökohtana subjektiivinen arvioimistapa liittyen siihen, kuinka meno tulee katsoa liittyvän elinkeinotoimintaan. Edellä kerrottu subjektiivisuus tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että tuloa ei välttämättä tarvitse syntyä, mikäli verovelvollinen on kuitenkin tavoitellut tuloa.¹⁸⁹

Myös menetykset ovat elinkeinotulon verottamisesta annetun lain systematiikassa katsottu laajasti vähennyskelpoisiksi.¹⁹⁰ Johdannaisinstrumenteille, kuten esimerkiksi

¹⁸⁷ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s.142

¹⁸⁸ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s.181-183

¹⁸⁹ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s.181-183

¹⁹⁰ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s.181-183

optioille on ominaista, että ne voivat erääntyä arvottomana. Myös kaikki kryptovarajohdannaiset ovat laajan menetysten vähennyskelpoisuuden nojalla vähennyskelpoisia menetyksiä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisesti.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain systematiikkaan kuuluu niin ikään se, että asiantuntijapalkkioiden kulut saa vähentää luonnollisena vähennyksenä tuloista. Edellytyksenä näiden kulujen osalta on se, että kyseiset kulut kohdistuvat joko veronalaisiin tuloihin, tai vähennyskelpoisiin menoihin. Asiantuntijapalkkiot eivät kuitenkaan ole vähennyskelpoisia silloin, jos ne ovat aiheutuneet verovelvolliseen kohdistuneesta rangaistus- tai rikosperusteisesta vaatimuksesta.¹⁹¹

¹⁹¹ ks. Malmgren, M, Myrsky, M (2020) s.190–192

5 Vertaileva analyysi verokohtelusta

Tutkielman tarkoituksena oli vastata alla esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Oikeuskysymyksiin vastataan tässä tutkielmassa vertailun muodossa. Vertailussa on huomioitu ne keskeiset erot, jotka ilmenevät aiemmissa kappaleissa systematisoidusta elinkeinotulon verottamiesta annetun lain ja tuloverolain mukaisista kryptovaroista saadun tulon verotusta koskevista säännöksistä.

1. Miten kryptovaroilla suoritettavasta osto- ja myyntitoiminnasta, sekä louhinnasta saatu tulo verotetaan luonnollisella henkilöllä ja osakeyhtiöllä ?
2. Sisältääkö kryptovarojen osto- ja myyntitoiminnan tai louhinnan verotus keskeisiä eroavaisuuksia riippuen toiminnan oikeudellisesta muodosta ?

Vertaamalla luonnollisen henkilön ja yhtiön välillä kryptovarojen verotusta joko osto- ja myyntitoiminnan kautta, tai louhintatoiminnan kautta voidaan havaita muutamia eroavaisuuksia verokohtelussa kryptovaroista saatujen tulojen, tai kryptovaroilla hankittujen tulojen osalta. Yksi eroista luonnollisen henkilön ja yhtiön verotuksessa on tietenkin sovellettava laki, ja sitä kautta myös tuloille sovellettavat eri verokannat. Tässä kirjoituksessa ei keskitytty tarkastelemaan verokantojen välisiä eroja, eikä tarkoitus ollut muutoinkaan etsiä vero-optimoinnin tai verosuunnittelun tarkoituksiin liittyviä vastauksia tai luoda kryptovarojen verotusta koskevia optimoimisstrategioita.

Merkittävänä erona kryptovarojen luovutusten osalta voidaan todeta se, että luonnollisen henkilön verotuksessa on mahdollista soveltaa hankintameno-olettamaa. Hankintameno-olettama toimii ikään kuin ”takalautana”, jolloin luovutusvoittoa laskettaessa tuloverolain systematiikan mukaan hankintameno ei koskaan voi olla alle 20 prosenttia luovutushinnasta. Yhtiön verotuksessa tämän kaltaista takalautamahdollisuutta ei ole, sillä elinkeinotulon verottamisesta annettu laki ei tunne hankintameno-olettamaa.

Lisäksi elinkeinotulon verottamisesta annettu laki ei tunne tuloverolain 48 §:n 6 momenttia vastaavaa luovutusvoittojen verovapaussäännöstä, mikäli luovutushinnat ovat verovuonna alle 1 000 euroa. Toisaalta mikäli osto- ja myyntitoimintaa harjoitetaan tulonhankkimistarkoituksessa, voidaan olettaa luovutushintojen tai liikevaihdon usein ylittävän 1 000 euron vuosittaisen rajan.

Hankintameno-olettaman soveltaminen ”suosii” sellaisia verovelvollisia, jotka ovat omistaneet luovutetut kryptovarot pitkään, jolloin realisoimattomat tuotot ovat saattaneet nousta moninkertaiseksi todelliseen hankintamenoon nähden. Kuitenkin aktiivisessa osto- ja myyntitoiminnassa voidaan ajatella, että varaston kiertonopeus on suhteellisen nopeaa, jolloin hallussa olevien kryptovarojen arvo ei ole ehtinyt nousta vielä kovin paljoa ajan yli. Näin ollen aktiivisessa kaupankäynnissä voidaan ajatella, ettei hankintameno-olettaman soveltamismahdollisuudesta ole kovin suurta hyötyä, jolloin erot luonnollisen henkilön ja osakeyhtiön välillä jäävät vähäisiksi hankintamenon soveltamismahdollisuuksien suhteen.

Sen sijaan osakeyhtiöillä on mahdollisuus tehdä vaihto-omaisuuteen kuuluvasta varallisuudesta arvonalennuskirjaus kirjaamalla vaihto-omaisuusvarastossa olevat kryptovarot niiden tilinpäätöshetken mukaiseen todennäköiseen luovutushintaansa. Todennäköiseen luovutushintaan kirjaaminen voidaan tehdä silloinkin, kun kyse on todellista hankintahintaa matalammasta arvosta. Edellä kuvattu kirjaaminen tehdään tulosvaikutteisesti, jolloin verovelvollinen saa ikään kuin vähentää verotuksessaan sellaista tappiota, joka ei ole tosiasiallisesti vielä realisoitunut. Toisaalta etua ei muodostu silloin, jos verovelvollisen vaihto-omaisuudessa ei ole sanotulla tavalla hankintamenoaan alempaan arvoon arvostettavia varoja, tai jos verovelvollinen joutuu tekemään samalla yhtä paljon kirjauksia toiseen suuntaan, jos aiemmalla tilikaudella alimpaan arvoon kirjattu vara onkin arvokkaampi tuoreemmalla tilikaudella.

Merkittäviä eroja verotuksessa luonnollisen henkilön ja yhtiön osalta on niissä tilanteissa, kun kauppaa käydään kryptojohdannaissovimuksilla. Kuten aiemmin on esitetty,

verotuskäytännössä ei luonnollisen henkilön tuloverotuksessa voi miltei osin vähentää kryptojohdannaisista aiheutuvia tappioita tai menetyksiä. Vastaavaa rajoitusta ei ole yhtiön verotuksessa, sillä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain systematiikan mukaisesti kaikki tulon hankkimistarkoituksessa aiheutuneet menetykset ovat vähennyskelpoisia. Johdannaisopimuksilla on mahdollista rakentaa moninkertaisia vipuja johdannaisopimukseen sijoitettujen varoihin nähden. Vipu voi olla esimerkiksi 50-kertainen kohde-etuuden hintaan nähden, jolloin kohde-etuuden arvon noustessa 1 prosenttia, muuttuu johdannaisopimuksen arvo 50 prosenttia.

Toisin sanoen johdannaisopimukset mahdollistavat vahvan näkemyksen ottamisen esimerkiksi jonkin tietyn kryptovaran hinnankehityksen kohdalla. Ilmeisesti on mahdollista, että todella suurella vivutetulla johdannaispositiolla on mahdollista aiheuttaa otetun näkemyksen epäonnistuessa usein merkittäviä tappioita. Sijoitustoiminta ja elinkeinotoiminta sisältää aina riskin ja se kuuluu olennaisena osana molempien toimintojen luonteeseen. Toisaalta on mielekästä, että riskin realisoituessa riskin verovaikutus realisoituu nettotulon verottamisen periaatteen mukaisesti. Mikäli verovelvollinen aikoo käydä kauppa kryptojohdannaisilla, taikka käyttää kryptovarajohdannaisia sijoituksiensa suojauksessa, vähennysoikeuden takia on perusteltua harjoittaa toimintaa yhtiön kautta.

Louhintatoimintaa harjoittaessa yhtiö voi vähentää louhinaan kohdistuvat kulut, mikäli yhtiö harjoittaa louhintaa tulonhankkimistarkoituksessa. Luonnollinen henkilö voi vähentää vastaavasti louhintalaitteistosta aiheutuneet kulut. Luonnollisen henkilön osalta kulujen vähennyskelpoisuuden osalta on se veroriski olemassa, että jotkut kulut, tai jokin osa kuluista katsotaan vähennyskelvottomaksi elantomenoksi vähennyskelpoisen tulonhankkimismenon sijasta. Verotuskäytännössä näitä rajanvetotilanteita voi tulla esiin sellaisten kulujen osalta, joita verovelvolliselle voi syntyä ilman tulon hankkimistakin. Esimerkiksi sähkökustannukset tai tietokoneen hankintameno voivat olla yhtä lailla elantokuluja kuin tulonhankkimiskulujakin. Näin

ollen yhtiön verotuksessa kulujen tulkinta tulonhankkimismenoiksi on suoraviivaisempaa.

Proof of work -louhinnan harjoittaminen luonnollisena henkilönä aiheuttaa sen, että louhinnasta saatu tulo verotetaan voimassa olevan verotuskäytännön mukaisesti ansiotulona. Ansiotulona verotettavan tulon verotus on progressiivista¹⁹², jolloin tulojen kasvaessa tulojen ohessa myös rajaveroaste kasvaa samassa suhteessa ansaittuihin tuloihin nähden. Mikäli proof of work -louhintatuloa on paljon, muodostuu Verohallinnon esittämän TVL:n 124 §:n 1 momentin nojalla valtion tuloveroasteikon¹⁹³ mukaisesti ansiotulona verotettavan tulon verotus huomattavasti korkeammaksi verrattuna yhteisön tuloveroprosenttiin, joka on tätä kirjoittaessa 20 prosenttia TVL 124 §:n 2 momentin mukaan.

Myös pääomatulona verotettavan proof of stake -louhinnan veroprosentti on annettu TVL 124 §:n 2 momentista, jolloin pääomatulosta suoritetaan veroa 30 prosenttia, ja 30 000 euron ylimenevästä osasta 34 prosenttia. Edellä esitettyyn perustuen voidaan katsoa, että pelkästään louhintatuloa, ja etenkin proof of work -louhintatuloa hankkivan tahon verotus on pelkästään yhteisöjen ja luonnollisten henkilöiden veroprosentteja vertaamalla ankarampaa luonnollisen henkilön verotuksessa verrattuna yhteisöjen verotukseen silloin, kun louhinnasta saadut tulot kasvavat suuriksi.

Lyhyenä huomiona voidaan nostaa se, että yhtiön kirjanpitovelvollisuus on hyvä apuväline siihen, että kryptovaratapahtumat pysyvät ajan tasalla. Toki edellytyksenä on se, että kirjanpito on tehty asianmukaisesti, mutta kirjanpidon ja verotuksen osalta tuloslaskentanormisto vastaavat toisiaan monilta osin, jolloin hyvin tehty kirjanpito mahdollistaa verovelvollisen pitämisen ajan tasalla verovelvoitteistaan sekä verotukseen liittyvistä oikeuksistaan, kuten vähennyksistä. Ajan tasalla olevan kirjanpidon avulla

¹⁹² ks. Andersson, E. Linnakangas, E. ja Frände, J. (2016) s.6–8

¹⁹³ ks. Verohallinto. (n.d.) Ansiotulot – Valtion tuloveroasteikko 2026. Tuloveroasteikon mukaan verotettavan ansiotulon ollessa 52 100 euroa, tämän rajan ylittävästä osasta tulee maksaa 37,5 prosenttia veroa.

verovelvollisen on näin ollen helpompi lähteä antamaan veroilmoitusta. Luonnollisella henkilöllä ei ole vastaavaa kirjanpitovelvollisuutta, jolloin verokauden aikaisten laajempien velvoitteiden puute voi osaltaan aiheuttaa sen, ettei tapahtumia välttämättä muista ilmoittaa toimitettavaan verotukseen.

Tutkimuskysymyksiin voidaan todeta, että verotus eroaa luonnollisen henkilön ja yhtiön välillä etenkin hankintameno-olettaman soveltamisessa, yhtiön mahdollisuudessa vaihto-omaisuuden kirjaamisesta todennäköiseen luovutushintaansa, sekä etenkin kryptojohdannaisten verotuksen osalta.

Luultavasti olisi jokseenkin perusteltua vaatia yhdenmukaista verotusta riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta. Kuitenkin tulee muistaa, että tuloverolaki ja elinkeinotulon verottamisesta annettu laki on säädetty eri tarpeisiin. Verovelvollisen tulisikin ennen kryptovaratoiminnan aloittamista miettiä, mistä toiminnassa on todella kyse, ja valita oikeudellinen muoto tämän pohjalta kryptovaratoiminnalleen. Toimintamuotoa voi myös muuttaa, mikäli toiminta muuttuu myöhemmin aktiivisemmaksi tai myöhemmin aktiivisesta passiivisemmaksi. Kirjoittajan mielestä muutoksia lainsäädäntöön ei tarvita, eikä tutkielmassa ole esitetty sellaisia huomioita, jotka aiheuttaisivat tarvetta uudelle sääntelylle.

Kirjoittajan mielestä kryptovarojen parissa operoivien henkilöiden on hyvä miettiä jo ennen toiminnan aloittamista se, millaisessa oikeudellisessa muodossa toimintaa tullaan harjoittamaan. Tärkeää on tutustua myös siihen, kuinka kryptovaroja verotetaan minkäkin verolain mukaan, ja minkä verolainsäädännön piiriin valittu oikeudellinen muoto kuuluu.

Avoimena kysymyksenä tutkielmassa jäi etenkin se, voidaanko niiden saantojen osalta myöhemmin omaisuutta luovutettaessa vähentää todellinen hankintameno tai hankintameno-olettama, kun saantoa ei ole aikanaan verotettu, eikä sitä voida enää verotusmenettelystä annetun lain oikaisuajkoja koskevien säännösten mukaisesti

oikaista verovelvollisen vahingoksi. Kirjoittajan mielestä kyse on mielenkiintoisesta kysymyksestä, johon liittyen olisi mielenkiintoista saada tutkimusta, vaikkakaan kerrotun kaltaiset tilanteet eivät välttämättä ole kovin yleisiä.

Tutkielmassa esitetään tulkintasuosituksena, että kryptovarojen luovutusvoittojen ja -tappioiden laskennassa luovutusjärjestys määräytyy analogisesti arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien osakkeiden kanssa. Näin ollen kryptovarojen luovutusjärjestys voidaan selvittää kauppapaikkakohtaisesti silloin, kun samanlaiset varat eivät ole sekoittuneet kauppapaikkojen kesken. Mikäli kryptovarot ovat sekoittuneet kauppapaikkojen kesken, sovellettaisiin omaisuuslajikohtaista FIFO-periaatetta. Tuloverolain 47 §:n 4 momentin mukaan on selvää, että kryptovarojen luovutusjärjestys selvitetään FIFO-periaatteella, mutta lainsäätäjä on jättänyt avoimeksi sen, millaista FIFO-periaatetta tulee soveltaa. Tutkielmassa esitetty tulkintasuositus voi siten olla ristiriidassa sen kanssa, että lainsäätäjän tarkoituksena on saattanut olla jättää FIFO-periaatteen soveltaminen avoimeksi, jotta verovelvollisilla olisi mahdollista soveltaa haluamaansa FIFO-menetelmää. Näin ollen tämä kysymys on osaltaan tulkinnanvarainen, ja kaipaa lisää tutkimusta tai oikeuskäytäntöä.

Myös FIFO-periaatteesta poikkeavat hankintamenon kohdistamiskeinot kaipaavat kryptovarojen osalta lisää tutkimusta, tai oikeuskäytäntöä. Oikeuden nykytilan mukaisesti verovelvollisella on mahdollisuus näyttää FIFO-periaatteesta poikkeava luovutusjärjestys kryptovarojen luovutusvoittoja ja -tappioita laskettaessa. Tulkinnanvaraiseksi jää kuitenkin se, että antaako tuloverolainsäädäntö verovelvolliselle tosiasiallisen mahdollisuuden osoittaa FIFO-periaatteesta poikkeava luovutusjärjestys kryptovarojen osalta.

Yleisesti ottaen kryptovaroja koskevaa verotusta on käsitelty niukasti oikeuskirjallisuudessa. Näin ollen myös oikeuskirjallisuuden tulkintasuositukset jäävät vähäisiksi, jolloin kryptovarojen verotukseen liittyville tulkinnoille ei yleensä ole

saatavilla valmista oikeudellista selkänöjaa. Voidaan siis muun ohessa todeta, että kryptovarojen verotus kaipaa lisää vero-oikeudellista kirjallisuutta.

Lähteet

- Andersson, Edward. Linnakangas, Esko. ja Frände, Joakim. (2016) *Tuloverotus*. Talentum Pro 8., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/HAJBCXCTEB#>
- Basic Attention Token (n.d.) *BAT: Powering the user first attention economy*. Haettu 13.6.2026 osoitteesta: <https://basicattentiontoken.org/>
- Dong, Shi. Abbas, Khushnood. Li, Meixi. ja Kamruzzaman, Joarder. (2023) *Blockchain technology and application: an overview*. PeerJ Computer Science. <https://doi.org/10.7717/peerj-cs.1705>
- Hasa, Juho. (2024) *Virtuaalivaluuttojen verotuksesta kryptovarojen automaattiseen tietojenvaihtoon*. Vero-opintopäivät 4.-5.11.2024, Aikakausijulkaisu. Suomen verotarkastajat SVT ry.
- Hasa, Juho. (2026) *Raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuus verotuksen alalla*. Verotus 1/2026, Asiantuntija-artikkeli. Edilex-julkaisuarkisto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/verotuslehti/1001240001.pdf>
- Hirvonen, Ari. (2011) *Mitkä metodit? : opas oikeustieteen metodologiaan*. Helsingin yliopiston oikeustieteen tiedekunnan julkaisuja. <http://hdl.handle.net/10138/225264>
- Huovila, Mika. Lahti, Raimo. ja Ojala, Timo. (2005) *Rikostuomion perusteleminen*. Helsingin hovioikeus. Hakapaino Oy. https://www.tuomioistuimet.fi/app/uploads/sites/12/2025/12/Rikostuomion_perusteleminen_2006.pdf

Husa, Jaakko. (2017) *Oikeusvertailun metodit globalisoituvassa maailmassa*. Lakimies 7-8/2017. <https://journal.fi/lakimies/article/view/176168/118591>

Järvenoja, Markku. (2026) *Elinkeinoverotus käytännönläheisesti*. Kauppakamari. <https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/elinkeinoverotus-kl-2026>

K33 Research ja Nordic Blockchain Association. (2025) *Finnish Crypto Adoption Survey*. Haettu 13.6.2026 osoitteesta: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71029102/kryptovaluuttojen-omistus-suomessa-kasvaa-nopeasti-jo-11-percent-suomalaisista-sijoittaa-bitcoiniin-ja-muihin-kryptovaluuttoihin>

Kaarlo, Tuori. (2007) *Oikeuden ratio ja voluntas*. Talentum. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/JAIBHXCTDG>

Kaarlo, Tuori. (2013) *Oikeusjärjestys ja oikeudelliset käytännöt*. Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisut. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/9b64bbf5-3233-4da6-8447-cdc7adad0ba6/content>

Keskitalo, Kristian. (2022) *Virtuaalivaluutan louhiminen : ansio- vai pääomatuloa?* Edilex julkaisukirjasto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/artikkelit/26028.pdf>

Kukkonen, Matti. ja Walden, Risto. (2015) *Elinkeinoverolaki käytännössä*. Talentum Pro. 3., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/HACBHXCTEB#>

Knüpfer, Samuli. ja Puttonen, Vesa. (2024) *Moderni rahoitus*. Alma Insights. 13., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/EAHBCXFTEB#>

Knuutinen, Reijo. (2015) *Legaliteettiperiaate vero-oikeudessa*. Lakimies 6/2015, Asiantuntija-artikkeli. Edilex julkaisuarkisto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/lakimies/158740002.pdf>

Lehtimä, Antti. (2022) *Virtuaalivaluuttojen verotus*. Verotus 1/2022, Asiantuntija-artikkeli. Edilex julkaisuarkisto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/verotuslehti/1000460008.pdf>

Leppiniemi, Jarno. ja Walden, Risto. (2024) *Tilinpäätös- ja verosuunnittelu*. WSOYpro 2000- Sanoma Pro Talentum Media Alma Talent Oy. Päivittyvä julkaisu: <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/BAXBXATIGGDC#>

Lindgren, Juha (2025) *Ennakollisen oikeusturvan takeet verotuksessa*. Vero-opintopäivät 3.-4.11.2025, Aikakausijulkaisu. Suomen verotarkastajat SVT ry.

Malmgrén, Marianne. ja Myrsky, Matti. (2020) *Elinkeinotulon verotus*. Alma Talent. 5., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/HADBJXDTEB#>

Myllymäki, Janne. (2025) *Realisointiperiaate verotuksessa – erityisesti tulon veronalaisuuden kannalta*. Vero-opintopäivät 3.-4.11.2025, Aikakausijulkaisu. Suomen verotarkastajat SVT ry.

Myrsky, Matti. ja Svensk, Niko. (2016) *Vero-oikeuden oppikirja*. Talentum Pro. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/FABBJXCTEB>

Määttä, Ilari. (2026) *Kuka omistaa kryptovaroja Suomessa?* Euro&Talous, Suomen pankin ajankohtaisia artikkeleita taloudesta.
<https://publications.bof.fi/server/api/core/bitstreams/2a60e2a3-292b-4821-beaa-f2c877f62146/content>

Määttä, Kalle. Lindgren, Juha. Lehtonen, Asko. Torkkel, Timo. ja Kaunisto, Siru. (2026) *Käyttäytymistieteellisestä näkökulmasta vero-oikeudellisiin johtopäätöksiin : tarkastelussa aggressiivinen verosuunnittelu ja sen estäminen.* Vaasan yliopiston raportteja. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-256-0>

Määttä, Tapio. ja Paso, Mirjami. (2025) *Johdatus oikeudellisen ratkaisun teoriaan.* Helda Open Books 2025. <http://hdl.handle.net/10138/594040>

Niskakangas, Heikki. Knuutinen, Reijo. (2026) *Henkilöverotus.* WSOYpro 2000- Sanoma Pro Talentum Media Alma Talent Oy. Päivittyvä julkaisu. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/CAGBGXCTDG#>

Nykänen, Pekka. ja Rabinä, Timo. (2013) *Yksityishenkilöiden luovutusvoittojen verotus.* Talentum. 3. uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/GABBJXBTEB#>

Nykänen, Pekka. (2020) *Verohallinnon ohjeet käytännön verotuksen ja vero-oikeudellisen tutkimuksen oikeuslähteenä.* Verotus 5/2020, Asiantuntija-artikkeli. Edilex-julkaisuarkisto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/verotuslehti/216190009.pdf>

Nykänen, Pekka. ja Nieminen, Martti. (2026) *Tuloverolain kommentaari.* Alma Talent Oy. Päivittyvä julkaisu: <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/CAXBBXATJBCE#>

Ossa, Jaakko. (2020) *Yritystoiminnan verotus*. Kauppakamari 3., uudistettu painos. <https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritystoiminnan-verotus-2020>

Ossa, Jaakko. (2025) *Yritystoiminnan verotus*. Kauppakamari 4., uudistettu painos. <https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritystoiminnan-verotus-4-painos-2025#>

Pastrana, Sergio. ja Suarez-Tangil. (2019) *A First Look at the Crypto-Mining Malware Ecosystem: A Decade of Unrestricted Wealth*. Proceedings of the Internet Measurement Conference. <https://dl.acm.org/doi/epdf/10.1145/3355369.3355576>

Paxos Trust Company. (n.d.) *The safest way to own investment-grade gold*. Haettu 13.6.2026 osoitteesta: <https://www.paxos.com/pax-gold>

Penttilä, Seppo. ja Andersson, Edward. (2025) *Elinkeinoverolain kommentaari*. Alma Insights. 15., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/CADBIXDTEB#>

Pérez-Solà, Cristina. Delgado-Segura, Sergi. Navarro-Arribas, Guillermo. ja Herrera-Joancomart, Jordi. (2018) *Another coin bites the dust: An analysis of dust in UTXO based cryptocurrencies*. Cryptology ePrint Archive. <https://ia.cr/2018/513>

Räbinä, Timo. Myllymäki, Janne. ja Myrsky, Matti. (2019) *Henkilökohtaisen tulon verotus*. Alma Talent. 3., uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/DAHBCXDTEB#>

Räbinä, Timo. (2022) *Verotusmenettely ja muutoksenhaku*. Alma Talent. 8. uudistettu painos. <https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/FACBBXXTBBAEE#>

Sapkota, Niranjana. (2022) *Essays on the New Blockchain – Based Digital Financial Market : Risks and Opportunities*. Acta Wasaensia. Vaasan yliopisto – Artikkeliväitöskirja. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-033-7>

Sun, Wei. Jin, Haitao. Jin, Fengjun. Kong, Lingming. Peng, Yihao. ja Dai, Zhengjun. (2022) *Spatial analysis of global Bitcoin mining*. Scientific reports. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-14987>

Tolonen, Hannu. (1997) *Tuomarin harkinta normin puuttuessa : Otto Brusiinin väitöskirjan tarkastelua aikalais- ja nykykeskusteluissa*. Lakimies 1/1997, Asiantuntija-artikkeli. Edilex julkaisuarkisto: <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/lakimies/20050003.pdf>

Tuominen, Joonas. (2025) *Verotuksen yhteensovittaminen IFRS-tilinpäätökseen – voisiko se sittenkin olla mahdollista?* Vero-opintopäivät 3.-4.11.2025, Aikakausijulkaisu. Suomen verotarkastajat SVT ry.

USDC (n.d). *The mighty US dollar. Made even more powerful*. USDC-vakaavaluutan kotisivut. Haettu 13.6.2026: <https://www.usdc.com/>

Yleisradio (2021) *El Salvadorin päätös tehdä bitcoinista virallinen valuutta on enemmän julkisuustemppu kuin rahapoliittinen ratkaisu*. Yleisradion julkaisema artikkeli. Haettu 13.5.2026 osoitteesta: <https://yle.fi/a/3-11977100>

Virallislähteet

Finanssivalvonta. (2025) *Kryptovarot.*

<https://www.finanssivalvonta.fi/kuluttajalle/kryptovarat/>

Hallituksen esitys HE 84/2025 vp. *Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta.*

Hallituksen esitys 96/2004 vp. *Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi tuloverolain sekä perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta.*

Hallituksen esitys 201/1992 vp. *Hallituksen esitys Eduskunnalle varallisuusverolaiksi.*

Verohallinto. (n.d). *Ansiotulot – Valtion tuloveroasteikko 2026.* Haettu 7.7.2026 osoitteesta: <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/>

Verohallinto. (2020). *Virtuaalivaluuttojen verotus.* Annettu 22.1.2020. Diaarinumero VH/5083/00.01.00/2019

Verohallinto. (2025). *Kryptovarojen verotus.* Annettu 18.12.2025. Diaarinumero VH/3057/00.01.00/2025

Verohallinto. (2018) *Virtuaalivaluuttojen verotus.* Annettu 29.5.2018. Diaarinumero A49/200/2018

Verohallinto. (2026a). *Omaisuuksien luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa.* Diaarinumero VH/2188/00.01.00/2026

Verohallinto. (2026b). *Tulonhankkimismenot ansiotuloista.* Diaarinumero
VH7324/00.01.00/2025

Verohallinto. (2022) *Arvopaperien luovutusten verotus.* Diaarinumero
VH/6094/00.01.00/2022

Oikeustapausluettelo

Korkein hallinto-oikeus

KHO 2024:123

KHO 2019:42

KHO 2018:170

KHO 2018:40

KHO 2010:74

KHO 2003:35

Helsingin hallinto-oikeus

Hao 6.7.2018 nro. 18/0426/3